Telefonas: LACKAWANNA 5529.

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 5 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Vasario (February) 1, 1924. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XV

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Įvairios Žinios

PASIMIRĖ RUSIJOS PREMIERAS LENINAS.

Sausio 21 d. mirė Rusijos premieras ir komunistų vadas Nikalojus Leninas — Vladimir Ilijič Uljanov, 53 m. amžiaus. Jo mirtis sujudino netik komunistų partiją, bet ir visą Rusiją, nes Rusijos žmonės turėjo kokį tai keistą prisirišimą prie Lenino ir dauguma jį gerbė ir mylėjo. Jisai sirgo jau ilgas laikas plaučių liga ir galutinai sugedus kvėpavimo organams pasimirė. Vos pasimirus Leninui vyriausis provaslavų tikybos sinodas jį paskelbė geru, ištikimu krikščioniu ir bažnyčios sunumi.

Velionis Leninas palaidotas sausio 27 d. su didžiausiomis iškilmėmis: kanuolių šuvių saliutais, varpų skambinimais, visokių dudų triubinimais ir kitais triukšmavimais, sakoma apie pusės miliono miniai dalyvaujant laidotuvėse. Palaidotas prie Kremliaus sienos marmoro grabvietėje.

Ateina gandai iš Londono, kad buk Leninas miręs trys savaitės atgal, tik valdžia neskelbusi jo mirties tigi nesusirinko visos Rusijos sovietų kongresas ir kol komunistų partijos vadų nebuvo tinkamai prisirengta prie tos žinios paskelbimo. Kiek yra teisybės tuose ganduose, tai sunku pasakyti. Greičiausiai bus tik pramanyti gandai.

ANGLIJOS VALDŽIĄ PAĖMĖ DARBININKAI.

Sausio 22 d. Anglijos karalius paskyrė premieru darbo partijos vadą James Ramsay Macdonald, kuris sudarė naują kabinetą iš darbo partijos vadų ir pašalinių pasižymėjusių žmonių. Karalius naują kabinetą užtvirtino, kuris perėmė valdžią iš senojo kabineto sausio 23 d. ir pradėjo eiti savo tiesiogines pareigas. Naujasis kabinetas tuojaus paskelbė savo programą, kurioje tarpe kitko panaikinama slaptoji diplomatija, bus einama prie pripažinimo Rusijos valdžios, bus kreipiama daugiau domės į Tautų Sąjungą ir ji stiprinama. Net iš pačių anglų daug kas tikrina, kad darbininkų valdžia įnešė Anglijos gyvenime naujo impulso, naujos jėgos.

Taipgi žinios praneša, kad Anglijos geležinkelių streikas užsibaigė ir darbininkai sugrįžo darban.

SKANDALAS AMERIKOS VALDŽIOJE.

Jung. Valst. Senate iškeltas didelės svarbos buvusio prez. Hardingo kabineto Vidaus Reikalų Sekretoriaus Fall žygis, kuris sukėlė didelio skandalo visose valdiškose sferose ir spaudoje. Mat p. Fall išnuomavo privatiškiems kapitalistams valdžios žibalo šaltinius Teopot Dome ir Naval Rezerve No. 1, Californijoj. Šitie žibalo šaltiniai buvo laikomi kaipo rezervas karo laivynui ir valdžia daug triuso padėjo kol šituos šaltinius užtikrino tam tikslui. Bet p. Fall, budamas Vidaus Reikalų Sekretorium, tuos šaltinius išnuomavo privatinėms kompanijoms net be jokių varžytinių, už ką esą gavęs apie 268,000 dolerių „paskolų". Tais išnuomuotojais yra milionieriai Sinclair ir Doheny. Dabar netik Senatas tuo skandalu susidomėjęs ir jį tyrinėja, bet net ir prezidentas Coolidge pareiškė, kad bus ieškoma kaltininkų ir juos suradus bus tinkamai nubausta.

DVI DIDELĖS NELAIMĖS ANGLIAKASYKLOSE.

Sausio 25 d. ištiko smarki eksplozija McClintock anglių kompanijos kasykloje, Johnston City, Ill., kurioje žuvo 32 darbininkai ir du sunkiai sužeisti, kurie randasi ligoninėje ir tikimasi, kad mirs.

Taipgi sausio 26 d. Lancashire No. 18 angliakasykloj, Clymer, Pa., ištiko gazų eksplozija, kuri užgriovė kasykloje 40 darbininkų. Iki sausio 27 d. išimta 36 lavonai žuvusių darbininkų ir keturi dar nesurasti, bet manoma, kad bus žuvę visi nelaimės ištikti darbininkai.

IŠ ANGLIAKASIŲ KONVENCIJOS.

Metinėje Amerikos Suvienytų Angliakasių Unijos konvencijoje, kuri susirinkusi Indianapolis, Ind., eina nemažų žinčų delei dabartinių unijos viršininkų nusistatymo. Radikalis elementas, nors ir didelėje mažumoje budamas, puola unijos viršininkus ir unijos prezidentui John L. Lewis tenka smarkiai kovoti su radikalais. Vienok po ilgų ginčų 1,600 balsų prieš 300 balsų užgirtas dabartinių viršininkų nusistatymas. Vadinasi, radikalai su savo atakomis ant unijos viršininkų nieko nelaimėjo.

Apart kitko, šioje konvencijoje apkalbama ir busiantis minkštųjų angliakasių susikirtimas su kompanijomis sekamo balandžio mėn. 1 d., kuomet dabartinė sutartis pasibaigia. Sakoma angliakasiai reikalaus algų pakėlimo, tačiau tikimasi išvengti streiko apie 400,000 minkštųjų angliakasyklų darbininkų. Unijos prezidentas Levis pataria padaryti ilgesniam laikui sutartį, kad darbininkai turėtų progos atsikvėpti ir nereikėtų taip tankiai rengtis prie streikų.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Italijos karalius pasirašė įsakymą, kuriuomi paleidžiamas Italijos parlamentas ir naujo parlamento rinkimai įvyks balandžio 6 dieną.

— Sustreikavo Vokietijos audėjai apie 60,000 skaitliuje, Elberfeld-Barmen rajone. Jau kilo susirėmimų streikierių su policija ir abiejose pusėse yra daug peršautų žmonių ir keli šimtai suareštuotų.

— Pagerbimui mirusio Rusijos premiero Lenino, Petrogradas perkrikštytas į Leningradą.

— Užsibaigė Berlyno 140,000 metalo darbininkų streikas. Abi pusės nusileido.

— Jung. Valst. 1922 m. mirė nuo įvairių ligų 1,101,863 žmonės, arba 69,863 daugiau, negu 1921 m. Skaitant atskiriomis ligomis, daugiausiai mirusių yra širdies ligomis.

— Sausio 27 d. pasimirė Belgrade paskutinės Rusijos Dumos pirmininkas Rodzianko.

— Sausio 27 d., Ryme, pasirašyta sutartis tarpe Italijos ir Jugoslavijos delei garsiojo Fiume miesto, kuris atatenka Italijai.

— Pereitais metais Jung. Valst. ežerais plaukiojo 466 laivai, kurie pervežė 121,029,004 tonus važmos, be jokių nelaimingų atsitikimų.

— Pereitais metais Anglijoje bankrutavo 8,241 įvairių didesnių biznio firmų. Tai yra didžiausis skaitlius nuo pasaulinio karo pradžios.

— Delei sunkios Vokietijos padėties pereitais metais Vokietijos kalėjimai kriminaliais nusikaltėliais buvo perpildyti. Pabaigoje metų buvo kalėjime apie 100,000 žmonių, kuomet 1922 m. buvo tik 65,000.

LIETUVOS ŽINIOS

UŽSIDARO PRADINĖS MOKYKLOS.

Kaunas, sausio 8 d. (Musų koresp.). — Klerikalinėm blokui Seime su savo 40 rankų jėga atėmus iš savivaldybių lėšas, jau ateina žinių iš savivaldybių, kad užsidarinėja pradinės mokyklos, nes savivaldybės neturi lėšų mokykloms užlaikyti. Matyt klerikalai gerai numanė, kad šito bus pasiekta ir todel savivaldybes sugriovė. Juk mokykla, kokia ji nebutų, visgi tamsybės apaštalams yra kaulu gerklėje.

Taipgi Švietimo Ministeris Bistras išleido įsakymą, kuriuomi reikalaujama krikščioniškosios žvalgybos atestacijos iš stojančių tarnybon mokytojų. Tai mat net kaip toli reakcijos linkui musų klerikališkieji valdonai nužengė — net mokyklos pavedė žvalgybos globon.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NUKELIAMA TOLYN.

Kaunas, sausio 8 d. (Musų koresp.). — Pastebėjau Amerikos lietuvių laikraščiuose, kad amerikiečiai ir šiemet rengiasi iškilmingai švęsti Lietuvos Nepriklausomybės Šventę vasario 16 d. Vienok tuo patim laiku Lietuvos Nepriklausomybės Šventė nukeliama į gegužės 15 d., nes mat tą dieną Lietuvos Steigiamasis Seimas iškilmingai paskelbė Lietuvos nepriklausomybę ir toji pavasario diena labiau tinka visos tautos švenčiamai šventei. Vasario 16 d. bus švenčiama tik valstybės ir savivaldybių įstaigų. Šitas pakeitimas jau priimtas Seime dviem skaitymais dar gruodžio mėnesy svarstant įstatymą apie šventes. Nėra mažiausios abejonės, kad jisai pereis ir trečiuoju skaitymu.

KLAIPĖDIEČIAI RENGIASI APVAIKŠČIOTI SAVO ŠVENTĘ.

Kaunas, sausio 8 d. (Musų Koresp.). — Klaipėdos Krašto gyventojai rengiasi iškilmingai paminėti metines sukaktuves išsiliuosavimo iš svetimųjų jungo ir susijungimo su Lietuva. Tos iškilmės bus apvaikščiotos sausio 19 d. Rengiasi daug kas ir iš Kauno ir kitų Lietuvos vietų vykti Klaipėdon, kad drauge su Klaipėdiečiais pasidžiaugus jų ir Lietuvos laimėjimais.

SUNKIAI SERGA DAKTARAS ŠLIUPAS.

Lietuvos laikraščiuose pranešama, kad sausio 8 d. padaryta sunki operacija D-rui J. Šliupui, po kurios jisai jaučiasi neblogai ir yra vilties, kad pasveiks. Operacija padaryta specialistų Karaliaučiuje. Linkime, kad gerb. Lietuvių tautos budintojas ir SLA. darbuotojas kuoveikiausiai pasveiktų ir vėla stotų prie darbo Lietuvos labui, kuriam dirbo visą savo gyvenimą.

Iš Lietuvos Laikraščių

Laisvos Lietuvos plotas.

Sulig paskiausių matavimų daviniais, Lietuvos teritarija be Vilniaus ir Klaipėdos kraštų užima 53.433 kv. kilometrų, įskaitant ir vidžemio vondenis. Tuo budu vienam kv. kilometrui atseina 38 gyventojai.

Kauno darbo statistika.

Kauno Miesto Darbo Biržoje 1923 mt. pareikalauta darbininkų: 2.436 žm., iš jų 396 vyrų ir 2.040 moterų. Užregistruota bedarbių 2.297 žm., iš jų 566 vyrai ir 1.731 moterų.

Sulig darbo rušimis: rašto darbininkų pareikalauta 32 žm., amatninkų 279 ir paprastų darbo 2.125 žm.

Užregistruota raštų darbo 215 žm., amatninkų 374 ir paprastų darbininkų 1.708 žm.

Klaipėdos Kraštas lietuvėja.

Klaipėdos Krašto Tarybos posėdžiai dabar pasirodė kitokio budo esą negu Prancuzų laikais. Tada buvo vokiečių dauguma, o dabar viršija lietuviai. Kalbama Taryboj ir lietuviškai, ir vokiškai. Tik lietuviai savo kalbas veda arba lietuviškai ir vokiškai, arba vien vokiškai. „Lietuvos Keleiwis" Nr. 4 teisingai pataria lietuviams kalbėti Taryboj vien lietuviškai — lai vokiečiai patys verčiasi tas kalbas į savo kalbą, arba tegul jie išmoksta lietuviškai.

Sugauta gauja plėšikų.

Šiomis dienomis, Telšių apskr. sugauta gauja plėšikų. Juos begaudant, tarp milicijos ir plėšikų kilo didelė kovą. Plėšikų vadas nukautas, keletas plėšikų sužeista, o kiti sugauti.

Valdininkų skaičius.

Lietuvoje valdininkų skaičius prieš etatų sumažinimą buvo 26.883. Paleista 4,243. Liko 22,630. Sumažinus valdininkų skaičių, sumažėjo išlaidos 382,277 litus kas mėnuo.

METINIS LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS.

Praėjusio gruodžio 29 ir 30 dienomis Vytauto Didžiojo Gimnazijos bute ėjo metinio Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimo posėdžiai. Pirmą susirinkimo dieną, neatvykus įstatų reikalaujamam narių skaičiui (dabar narių esama 800 su viršum), posėdis neįvyko; einant kitu įstatų paragrafu, posėdis paskirtas kitai dienai, kuris skaitoma teisėtu nežiurint atvykusių narių skaičiaus. Pirmą dieną, D-jos pirmininko pasiulymu buvo išklausytos dvi paskaitos: d-ro J. Basanavičiaus: „Ką žino lietuvių dainos iš Lietuvos geografijos, ypač apie Vilnių" (pernykštės paskaitos tąsa) ir kun. prof. P. Kraujalio: „Goštauto reikšmė Vilniuje".

Antrą susirinkimo dieną išklausyta D-jos Komiteto veikimo apyskaita. Be „Lietuvių Tautos" sąsiuvinio išleidimo jokių žymesnių Komiteto darbų bent iš apyskaitos nematyti. Labai gaila, kad nieko nepatyrėme apie organizuotą folkloro rinkimo darbą. Tenka manyti, kad jis nėra pradėtas. O tuo tarpu del savo pobudžio jis negali buti atidėtas.

Tikimės kad nors šiais metais Draugijos Komitetas susiieškos sau korespondentų ar bent prisirengs jų, taip pat parupins ir butinai reikalingų lėšų.

Susirinkime vieno narių buvo paklausta, del ko Komitetas neišleidžia turtingo žmonių dainų rinkinio, kuris gulėdamas rankraščiuose viename egzempliory nėra apsaugotas nuo sunaikinimo nelaimės, ir pagalios yra beveik visai neprieinamas tyrinėtojams. Draugijos pirmininko buvo paaiškinta, jog dainoms išleisti nėra lėšų.

Susirinkimas paveda Komitetui parupinus lėšų pradėti dainų leidimą. Po to buvo paskaitytas Revizijos Komisijos, kurion įėjo Vl. Sakavičius ir K. Veleckas, protokolas.

Nesant pastovios valiutos jokių sąmatos normų nenutarta; palikta Komiteto nuožiurai.

Naujo Komiteto rinkimas įvyko tuo budu, kad visi senieji nariai nutarta palikti ir tik pririnkti vieną, vieton ištojusio kun. J. Šepečio. Išrinktas St. Matijošaitis.

Be to, už pasidarbavimą Lietuvių Mokslo Draugijos naudai išrinkta nariu korespondentu kun. Serba, kurio raštų nemaža išspausdinta ir D-jos organe — „Lietuvių Tautoj".

Redakcinė Komisija palikta taip pat senosios sudėties.

Posėdis pasibaigė paskaitomis: d-ro D. Alseikos: „Tautinė idėja lietuvių atgimimo laikotarpio raštuose" ir Vl. Sakavičiaus: „Naujosios pažiuros į palyginamąją literaturą".

(„Lietuvos Rytai").

Kaip "Krikščionys" Šeimininkauja Lietuvoje

DOTNAVOS TECHNIKUMAS.

Lietuvos klerikalai pasijutę pilnais šeimininkais Lietuvoj vis kas kart ima „krikščioniškiau" šeimininkauti. Jie su savo poteriais, su visomis „Dievo apreikštomis tiesomis" lenda kaip į visas įstaigas, pavyzdž.: į mokyklas, į kazarmes, į prieglaudas ir tt., taip ir į atskirių asmenų sąžinę. Jei jie pamato, kad kuris jau nustoja žegnotis ar poterius kalbėti, tai tuojaus prikergia bolševiko vardą.

Štai kas dedasi, kad ir Dotnavos Ž. U. Technikume. Seniau, kuomet Žemės Ukio Ministeriu buvo Aleksa, tai ir Technikumas buvo kitoniškos išvaizdos, nes jis yra žinioj Žemės Ukio Ministerio. Mokiniai, žinoma, buvo pasidaliję į du logeriu: klerikalų ir kairiųjų. Kaip pirmi, taip ir antri liuosai galėjo dalintis mintimis, rengti referatus, paskaitas ir tt.

Visai kas kita nutiko, kuomet Žemės Ukio Ministeriu tapo kun. Krupavičius. Visų pirmiausiai tai Technikumą išpuošė kryžiais. Jų prikabinėjo visur, kaip tai valgyklose, miegamuose kąmbariuose ir kitur. Tuomi jis, turbut, manė, kad padarys didesnę religijos įtekmę į moksleivius. Bet dėja, tai apsiriko. Į tas mukeles nekreipia jokios domės ir net patys kvailieji ir gudrieji klerikalai. Tuos kryžius beabejo pirko valstybės pinigais. Rimtam žmogui pažiurėjus į tokius šposus, nenoromis ima juokas. Toliau Ministeris pasistengė Technikuman atsiųsti gudresnį kapelioną. Kad gudresnis, tai tiesa, bet vis tik vengia su mokiniais polemikos. Išpradžių buvo užsimanęs visus bedievius padaryti tikinčiais. Liepė butinai visiems eiti į bažnyčią, kad išbirėtų visi ateizmai. Bet tas kol kas neturi pasekmių.

Griebtasi griežtesnių priemonių. Pačioj pradžioj mokslo metų atvažiavo į Technikumą žvalgybininkai su Krupavičiaus leidimu, iškrėtė du mokiniu, kurie labiau klerikalus pajuokdavo, ir areštavo, nors pas juos nieko įtartino nerado, apart užrašų knygutės ir keleto socialdemokratų išleistų brošiurėlių. To ir užteko. Tuomi, mat norėta nugasdinti kairusis veikimas. Apart to, tie patys klerikalai buvo pradėję leisti gandus, kad bus išvežta dar daug mokinių. Jie taip viliugingai ėmė skelbti ir savo „Vienybėj".

Tardymas tų dviejų moksleivių nieko ypatingo nedavė, tat prieš pat Kalėdas juos iš kalėjimo paliuosavo. Bet čia jie sutiko kitą labai didelį smugį. Ministeris pasiuntė Technikuman raštą, kuriuo tuos moksleivius visai prašalina iš mokyklos. Tai tokių priemonių griebiasi klerikalai kovoj su pažangaisiais moksleiviais. Čia beabejo, matyt iš jų riksmo spaudoj, kuomet jie ragino savo kunigišką ministerį nubausti bedievius. Tas riksmas gan aiškus buvo 1923 metų „Laisvės" straipsny „Bedievių dirbykla".

Tai taip pas mus, Lietuvoj, klerikalai šeimininkauja. Už pačių amerikiečių suaukautus dolerius valstybės reikalams perka viešoms (ne bažnytinėms) įstaigoms mukeles.

Pilietis.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. Ė. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugrąžinimui

KLAIPĖDOS KLAUSIMO PERSPEKTYVOS.

Kai „Tėvynės" skaitytojams jau yra žinoma, kad amerikonas p. Norman H. Davis sutiko pirmininkauti Klaipėdos Komisijoj ir sausio 16 d. išvyko į Genevą, kad gavus pilnas informacijas iš Tautų Sąjungos centro raštinės, o vėliaus vyks į Klaipėdą ir čia vietoje pradės tyrinėjimo darbą. Kadangi šitai komisijai skiriama labai svarbios pareigos Klaipėdos klausimą sprendžiant, nes nuo jos rekomendacijų prigulės galutinas to klausimo išsprendimas, todel yra begalo svarbu mums, lietuviams, jau iš anksto apsvarstyti ko mes galime tikėtis iš tos komisijos.

Nors mes esame to supratimo, kad p. Davis apsiėmė šiai komisijai pirmininkauti geriausiais norais besivaduodamas, vienok kartu turime davinių manyti, kad šitos komisijos rekomendacijos vargiai supuls su Lietuvos gyvaisiais interesais. Visų pirma reikia žinoti, kad p. Davis jau nėra tokiu ignorantu Europos politikoje, kad jisai nežinotų nors apičiupomis Lietuvos-Lenkijos ginčų istorijos. Jisai Wilsono administracijoj užėmė tokią atsakomingą vietą, kaip Valstybės Sekretoriaus pagelbininkas ir tokioms atsakomingoms vietoms amerikonai visuomet stengiasi parinkti pilnai atatinkamus žmones. Pagaliau, p. Davis buvo finansiniu patarėju Amerikos Delegacijos Paryžiaus Taikos Konferencijoje. Taigi jisai yra pilnai apsipažinęs su Europos politika.

Vienok nežiurint to viso, p. Davis kalba apie „Lenkijos gyvuosius interesus" Klaipėdos uoste. Jisai tą pažymėjo ir savo pareiškime anglų spaudoje, ir tą patį pakartojo pasitarime su laikraštininkais. Taipgi jisai pareiškė, kad norint išspręsti kokį nors ginčą, reikalinga, kad abi pusės nusileistų, kad abi pusės dalį savo reikalavimų paaukotų. Jisai kalba, kad Nemunas prasideda rytinėje dalyje Lenkijos ir todel Lenkija norinti turėti išėjimą į juras Nemunu. O juk p. Davis gerai žino, kad tikroji Lenkijos teritorija nesiekia Nemuno ir lenkų smurto žygiais užgrobtus kraštus jisai jau vadina Lenkijos rytine teritorija, taipgi gerai žinodamas, kad Amerika dar neužgyrė Ambasadorių Tarybos nustatytų sienų Lenkijai. Ant galo, jisai pasikvietė ir lenkus laikraštininkus kartu su lietuvių laikraštininkais pasitariman, gerai žinodamas, kad dabartinis ginčas Klaipėdos klausimu eina ne tarpe Lietuvos ir Lenkijos, o tarpe Lietuvos ir Ambasadorių Tarybos. Tiesa, šitas ginčas eina už Lenkijos i[illegible]sus, tačiau pati Lenkija nėra tiesioginiu Lietuvos oponentu šiame ginče. Vienok p. Davis jau iš anksto pradeda tartis su lenkais.

Taigi akyvaizdoje šitų faktų mes ir negalime buti dideliais optimistais šitai komisijai darbą pradedant, nežiurint, kad p. Galvanauskas net su didžiausiu entuziazmu jos sudarymui pritarė. Lietuviai laikraš i inkai pasitarime aiškiai pasakė p. Davis'ui, kad jie rems jo misiją ant tiek, ant kiek ji atatiks Lietuvos gyviesiems interesams ir ant kiek ji supuls su teisybės dėsniais lietuvių akimis žiurint. Kitokio pareiškimo mes ir dabar negalime padaryti ir dar štai ką turime pridėti: Ir Amerikos lietuviai, ir visa Lietuvos liaudis stovės sargyboje Klaipėdos klausimą sprendžiant ir gyvai seks šios komisijos darbuotę ir pastebėję darant Lietuvos valstybei skriaudą reaguos prieš tai kaip mokės ir kaip galės!

Jau Lietuvos valdžia padarė tokių nusileidimų Lenkijos militaristų užmačioms Klaipėdos klausime ir suteikė tokių teisių Lenkijai Klaipėdos uoste, kad apie tolimesnius nusileidimus negali buti nė kalbos! Jei šito neužteka Lenkijos militaristų globėjams, tad Lietuvos liaudis niekuomet nesutiks, kad Varšavos militaristai valdytų Klaipėdos uostą, nežiurint, kad tai rekomenduotų ir p. Davis'o vadovaujama komisija, kad tai ir viso pasaulio valstybės nutartų, kad, pagaliau, ant to sutiktų ir pati Lietuvos valdžia. Lietuvos liaudis su pagalba Amerikos lietuvių, mokės ir pajėgs apginti savo tėvynės teises Klaipėdos krašte ir uoste.

Jei p. Davis eis teisybės dėsniais ir atsižvelgs į Lietuvos gyvybę ir ateitį, tai kuomet jisai grįž savo misiją atlikęs, Amerikos lietuviai jį pasveikins ir širdingai jam padėkos už jo sunkų darbą ir bešališkumą. Taipgi jam bus amžinai dėkinga ir visa lietuvių tauta. Bet jei jisai panorės tarnauti Varšavos militaristų ir jų globėjų užmačioms ir pridės savo ranką prie Lietuvos smaugimo, tai jisai ir Amerikos lietuvių, ir visos lietuvių tautos akyse atsidurs tarpe plėšrųjų Lietuvos priešų. Kurį kelią p. Davis pasirinks — artima ateitis parodys. O tuo tarpu ir Amerikos lietuviai, ir visa Lietuvos liaudis budėkime ir stovėkime sargyboje Klaipėdos krašto ir uosto, kuris sunkia ir kruvina kova Lietuvai laimėtas.

ANGLIJOS DARBININKŲ VALDŽIA.

Sausio 22 d., atsistatydinus premiero Baldwino vadovaujamai vyriausybei, karalius pasišaukė darbo partijos vadą James Ramsay Macdonald ir pasiulė jam sudaryti naują ministerių kabinetą. P-as Macdonald priėmė jam siulomą premiero urėdą ir jau paskelbė naujo kabineto sąstatą. Vadinasi, Angliją valdyti paėmė darbininkai-socialistai, nes Anglijos [illegible] socialistinių [illegible]decijų pagrindu remiasi. Naujas kabinetas susideda iš darbo partijos vadų ir pašalinių inteligentiškų žmonių. Abejnai, Anglijos spauda ir visuomenė pasiganedina naujo kabineto sąstatu ir pažada savo paramą.

Naujasis premieras pareiškė, kad jo užsiejimo politika eis taikia linija ir remsis Tautų Sąjunga, kurią naujoji vyriausybė laikanti svarbiausiu tarptautiniu organu. Vidaus politikoje darbininkų valdžia vargiai galės didelių permainų padaryti ir pravesti savo programą ligi maksimumui, nes jai reikalinga liberalų parama. Be liberalų balsų parlamente naujoji valdžia negali nė pirmo pasitikėjimo gauti. Vienok žinios tikrina, kad liberalai patenkinti nauju kabinetu ir pažada jį palaikyti.

Taipgi pažymėtinas anglų tolerantiškumas įsigyvenusioms valstybėje tradicijoms. Premieras Baldwin atsistatydindamas rekomendavo p. Macdonald, nors pastarasis buvo jo didžiausiu priešu, taipgi ir p. Macdonald atliko visas įsigyvenusias ceremonijas tokiuose atsitikimuose, net pabučiuodamas karaliui ranką, ką kiekvienas naujai skiriamas premieras padaro.

Ar ilgai išsilaikys Anglijos darbininkų valdžia sunku pasakyti, nes ji labai sunkiose aplinkybėse paima šalį valdyti. Tiek užsienio reikalai suirę, tiek ir pačios šalies vidujinė padėtis yra sunki: arti pusantro miliono bedarbių, geležinkelių darbininkai streikuoja, angliakasiai rengiasi streikuoti. Vienok nežiurint kaip ilgai darbininkų valdžia valdys Angliją, bet faktas pasiliks faktu, kad aristokratinę Angliją valdė darbininkų-socialistų valdžia.

NAUJI ĮVYKIAI RUSIJOJE.

Sausio 21 d. pasimirė Rusijos valdonas ir komunistų vadas Nikalojus Leninas (Vladimir Ilijič Ulijanov). Tuo patim kartu kaltinamas Trockis už kėlimą vaidų komunistų partijoje ir sakoma apsirgęs ir pasitraukęs nuo savo pareigų ėjimo neva sveikatai atgauti ir pasilsėti. Taipgi tuo patim laiku susirinkusiame visos Rusijos sovietų kongrese atstovai reikalauja, kad darbininkams butų išmokamos algos greičiau ir kad ukininkai galėtų gauti pigesnėmis kainomis manufakturos prekių. Vadinasi, atstovai reikalauja ne lengvai išpildomų dalykų, nes finansinis krizis Rusijoje dar nepraėjęs, o manufakturos gamyba nupuolusi ligi žemiausio laipsnio, kurios pakėlimas ne vienos dienos ir net ne vienų metų darbas.

Bet svarbiausis Rusijoje įvykis, tai Lenino mirtis. Niekas neabejoja, kad Leninas Rusijos sovietų gyvenime buvo alfa ir omega (pradžia ir pabaiga). Jo autoritas Rusijoje reiškė tiek, kad ir sunkiausiose valstybės gyvenimo valandose jisai palaikė komunistų partijos vadus kietoje vienybėje [illegible] model ši partija įstengė Rusiją valdyti ligi šiol. Prieš jo nusistatymą nė vieas komunistų vadų neišdrįso prieštariauti ir todel jam selėsi net ir paties komunizmo formas perkeisti ligi tokio laipsnio, kad šiandien Rusijos komunizmas arti šimtu nuošimčių jau ne tas, kokis buvo pačioje pradžioje, kuomet Rusiją užvaldė komunistų partija.

Kokį svarbų vaidmenį Leninas vaidino Rusijos sovietų gyvenime liudija ir tas faktas, kad vos jam pasitraukus iš aktyvių valdžios sferų delei ligos, tuojaus prasidėjo komunistų partijos vadų tarpe intrygos, suirutė. Ir šiandien Trockis jau pasodintas kaltininko kedėje už ardymą partijos disciplinos, Radekui išnešama papeikimo rezoliucijos ir artimoje ateityje galima tikėtis dar didesnių nesutikimų tarpe komunistų partijos vadų, nes naturaliai kils varžytinės už Lenino sostą. Kiekvienas žymesniųjų vadų norės užimti Lenino vietą.

Taigi Rusijos sovietai neteko autorito Lenino ypatoje, prieš kurio valią niekas nedrįso priešintis ir jo žodis buvo nesulaužomu įstatymu. Dabar daugelis pranašauja, kad Rusijoje gali kilti svarbių įvykių ir net gali įvykti tulų permainų. Ar tie pranašavimai išsipildys — artima ateitis parodys. Tuo tarpu kiekvienas rimtesnis žmogus pripažįsta, kad Rusija neteko nepamainomo sovietų valdžios autorito ir gabaus, energingo ir savo idėjoms šventai atsidavusio žmogaus. Nežiurint kaip kas apie Leniną nekalbėjo, vienok jisai savo darbais užkariavo sau žymę vietą pasaulio istorijoje.

PERŽVALGA

:: Klerikalų patriotingumas. — Amerikos ir Lietuvos lietuvių klerikalai žodžiais persistato save didžiausiais patriotais ir net nesigėti nuolatos šukauti, kad tik jie vieni rupinasi Lietuvos reikalais. Vienok jų realųs darbai toli skiriasi nuo tuščių šukavimų. Štai Bostono „Dar-ko" padaryti pareiškimai, kuriuos pakartojo ir kiti klerikalų laikraščiai:

„Organizuota katalikų visuomenės dalis negalėjo anarkijos pakęsti, negalėjo žiurėti kaip viena organizacija kenkia kitai. Kad sutaupius aukotojams ausis, kolektoriams — liežuvius, o įstaigoms — pinigus, musų Federacija susitarė su Lietuvos Katalikų Veikimo Centru rengti Amerikoje prakalbų (ir aukų) maršrutą kasmet TIK VIENAM kuriam tikslui, del kurio abi organizacijos išanksto susitaria. Šitas katalikų sutarimas ir vienybė, žinoma, patiko ir Bažnyčios hierarkijai, ir visiems susipratusiems katalikams...

„Mes remsime savo skiltyse tik Federacijos varomą ir tai tik vieną Kulturos Vajų...

„Na, jei Vilniaus kankinių atstovai atvyktų, tai žinoma butų kita kalba — užleistume jiems pirmenybę".

Vadinasi, nors klerikalai pripažįsta, kad Vilniaus lietuviai yra kankiniais, bet jiems paramos teikti klerikalai atsisako, nes jiems svarbiau jų partijos reikalai, negu Vilniaus kankinamų lietuvių likimas. Jie savo partijos reikalams „kulturos vajų" varo nežiurint jokių atstovų, o Vilniaus kankiniams pagalbos teikimas, tai jau atstovų klausimas.

Pats „Draugas" paskelbia, kad Tautos Fondas užlaiko net 150 mokinių, aukštesniuosius mokslus einančių, kad priauklėjus klerikalų partijai darbuotojų. Dabartinis klerikalų „kulturos vajus" ir yra varomas apie tų mokinių „sunkę padėtį" bešukaujant. Ir reikia pasakyti, kad klerikalams gerai vyksta tamsius Amerikos lietuvių katalikus mulkinti, nes ligi sausio 16 d. jau turėjo surinkę $5,400. Tikisi surinkti apie $30,000. Gaila tų nelaimingų žmonelių, kad jie duodasi klerikaliniai šaikai taip save išnaudoti.

Prie progos norisi paklausti klerikalų vadų, ką jie padarė su tomis aukomis, kurias pabaigoje pereitų metų rinko ir skyrė Vilniaus našlaičiams? „Draugas" net keliolikoj savo numerių skelbė „Vilniaus našlaičių dieną" lapkričio 4 d., p. m., kur kalbėjo žymiausi klerikalų vadai. Todel kiek aukų surinkta Vilniaus našlaičiams ir kur jos padėta? Taipgi kas atsitiko su tomis aukomis, net $1,200, kuriuos Pennsylvanijos parapijų lietuviai kaipo „Lietuvių Dienos" pelną paskyrė Vilnijos lietuvių labdarybės ir švietimo tikslams? Sprendžiant iš aukščiau pacituoto klerikalinės spaudos pareiškimo tegalima tik viena išvada padaryti, kad tos aukos atiduota Tautos Fondui ir jei niekuomet Vilniaus kankinių atstovai į Ameriką neatvyks, tai tos aukos ir sudils patekę bedugnin Tautos Fondan.

* * *

:: Ko jie kabinėjasi prie musų organizacijos? — Jau nekartą pastebėjome, kad Augš. Priegl. Liet. Am. draugijos vadai nuolatos kabinėjasi prie musų Susivienijimo. Pabaigoje pereitų metų šios draugijos centro valdyba net savo oficialiuose atsišaukimuose smerkė musų organizaciją už Auksinį Konkursą ir pagaliau pereitame savo seime patys nutarė tokį konkursą skelbti. Dabar „Laisvėje" tos draugijos vice pirmininkas štai kokiu budu kabinėjasi prie SLA.:

„Taipgi neužmiršta ir musų draugės moterys. Nutarta joms suteikti prieinamesnes ir daug geresnes sąlygas, negu SLA. suteikia. Pavyzdžiui, už ‚džiaugsmo' ligą SLA. moka $6 į savaitę, o APLA. net $10. Reiškia, moterims gera proga prigulėti."

Nejaugi šitos draugijėlės vadai mano, kad jie kandžiodami ir net neteisybę skelbdami apie musų organizaciją tuomi padidins savo narių skaitlių? SLA. už „džiaugsmo" ligą, anot to pono, moka ne $6 į savaitę, bet moka už vieną savaitę pašalpą to laipsnio, prie kurio narė priguli. Jei narė priguli prie 3-čio laipsnio pašalpos, tai už „džiaugsmo" ligą ji gauna $12, o ne $6 į savaitę, kaip tas ponas tikrina.

Ant galo, SLA. nariai žino, kad kokia pašalpa pažymėta SLA. konstitucijoje, tai jie tokią pašalpą be jokių abejonių gaus, kuomet teisėtu budu jos pareikalaus. O su aukščiau minėtos draugijėlės pažadais visaip gali buti... Juk pereitame tos draugijėlės seime net pats centro iždininkas pareiškė, kad jos iždas yra tuščias ir nariams reikės dėti ekstra mokestys, norint ant toliaus draugiją palaikyti.

* * *

:: Jau parodė savo tikrąjį veidą. — Nespėjo atvykti Amerikon Lietuvos Universiteto lietuvių tautininkų studentų draugijos „Neo Lithuania" atstovai, kad parinkus medžiaginės paramos statomam Kaune lietuvių studentų bendrabučiui, ir klerikalinė spauda jau išėjo prieš juos. Štai kokį pareiškimą padaro „Draugo" redaktorius, kuris yra vyriausiu bosu ir klerikalinės federacijos:

„Atvykus dabar į Ameriką ‚Neo Lithuanijos' atstovams aukų rinkti, jų reikalas mums nenoroms lenda į akis. Ką mes turime manyti, kaip su jais pasielgti? Ar remti, ar tylėti, ar kovoti...

„Susipratę katalikai, krikščioniškos ugnies pilnieji, tada tiktai parems palšuosius, kuomet savųjų didelis vargas bus palengvintas...

„Keista butų palikti badauti katalikus moksleivius ir remti puskrikščionis."

Kors kunigų organas ir neturi pagrindo šituos svečius „bedieviais" apskelbti, tai vistgi jie yra „palši katalikai" ir „puskrikščionys", nes mat jie nesilaiko klerikalų partijos skverno ir dirba vien lietuvių studentų naudai. Kitokio nusistatymo nuo klerikalinio abazo ir nebuvo galima tikėtis.

* * *

:: Vistgi jie nerimauja. — „Laisvės" apžvalgų rašytojas sušunka:

„Beje, kaip su tuo laišku, kurį gavo p. Vitaitis ir kuriame buvo grąsinama tam džentlemonui? Jau antru kartu mes labai mandagiai prašom tuo klausimu žinių."

Well, kokių žinių „Laisvė" nori? Laiškas gautas, galimos spaudoje skelbti vietos paskelbtos „Tėvynėje", tad kokių žinių jie nori? Jei „Laisvė" nerimauja delei to, kad tas laiškas nesukėlė tiek triukšmo, kiek „Laisvė" tikėjosi, tai ne musų kaltė. Taipgi vargiai jai pavyks to triukšmo pasiekti ir dievai žino kokių ten žinių reikalaujant.

Apie Krikščionių Demokratų Politiką Lietuvoje

Rašo *Liberalas.*

(Tąsa)

Liberalai, nemokėdami šokinėti į akis ir labiau žiurėdami valstybės naudos, ne kaip savo partijos ir saviškių biznio valstytybės reikaluose, pamaži paleidžia iš savo rankų svarbias vietas ir pozicijas, užleisdami jas krik.-demokratams. Netoli gal tas laikas, kad atstovai Baltrušaitis Maskvoje, Klimas Romoje, Sidzikauskas Berline bus palengva prašalinti ir jų vietas užims aiškaus klerikalinio nusistatymo žmonės. Prie to krik.-demokratai skubinai rengiasi, ruošdami savo žmones, leisdami juos į mokslą, remdami stipendijomis iš brolių Vailokaičių ir iš valstybės iždo.

Nereikia manyti, kad krik.-demokratai skverbiasi į užsienius vien del algų savo partijos asmenims, kurie užims atstovų, ar sekretorių ar attache vietas. Ne algose svarba. Klausimas siekia kur kas toliau. Nuo užsienių politikos priklauso musų valstybės nusistatymas ir santykiai. Nuo užsienių priklauso ir musų krašto prekyba, pramonė. Kas gi gali užtikrinti, kad musų krik.-demokratai, užvaldę užsieniuose svarbias vietas, nepradės savotiškos politikos kadir su lenkais krikščionimis -demokratais? Juk ir vieni ir kiti priklauso vienam ir tam pačiam Internacionalui, kurio pryšaky stovi lenkas Ledochovskis (Jezuitų Juodasis Popiežius Ryme). Teisybė, dabar krikš.-demokratai visaip ginasi neturinti jokių ryšių su lenkais. Bet ar senai praskambėjo po Lietuvą toks gražus skandalas, kaip su generoliene de Bondy, kurios įvažiavimui Lietuvon ir grąžinimui dvarų gelbėjo ne kas kitas, kaip tik didžiausieji krik.-demokratų šulai Lietuvoje, pats vyskupas Pranciškus Karevičius ir ministeris kun. Krupavičius? Ta poni generolienė netik yra lenkė, bet ir aršiausioji lietuvių priešininkė. Jinai pasirašė po garsiuoju lenkių moterų protestu prieš lenkų valdžią, kam ši nesušaudžiusi 33-jų lietuvių, ištremtų iš Vilniaus. Jinai, lenkams legioninkams gelbstint plakė Lietuvos žmones, versdama juos raštu atsisakyti nuo visokių pretenzijų prie jos dvarų ir tt. Ir toji poni, gera katalikė, įvažiuoja Lietuvon už 12 litų! Prieš jos suėmimą eina pats vyskupas ir ministeris kunigas Krupavičius!.. Prie ko toki švelnumo politika veda, ar ne prie „kelionės Varšavon"?

Kad nenutolus nuo Varšavos perdaug, Lietuvos bažnyčioje vis dar nepamirštama lenkų dvasios. Tur buti jau ne kaip yra, jei net oficiozas „Lietuva" piktinasi tuo faktu, kad Lietuvos Bazylikoje dar ir šiandien lietuvių pamaldos yra antroje vietoje, lenkų gi pamaldos užima pirmutinę vietą, su lenkiškais pamokslais, giesmėmis etc. O juk Kauno Bazylika ir visa Lietuvos dvasiškija yra Lietuvos valdžios remiama ir pinigais šelpiama. Delko gi tarnaujama lenkams? Ar ne delto, kad nenutolus nuo Varšavos? Ar nemanoma, kad kada nors dar galės prisiciti vaišinti lenkų ponus Lietuvos klebonijose?

Lietuvos politika užsie-

piuose, priklausanti vien tiktai nuo vienos partijos atstovų, galės tiesti kelią „krikščioniškam - demokratingam" Lietuvos krik.-demokratų susiartinimui su Lenkijos krik.-demokratais.

Yra dar svarbus dalykas, delko musų broliams krik.-demokratams rupi užsienis. Kas nežino, kad Lietuvą valdo (bent jos ekonominį gyvenimą) broliai krik-demokratai Vailokaičiai? Užsienių atstovybės, bent tose šalyse, kur Lietuva turi ir daro biznio, turėtų tarnauti musų jauniems kapitalistams jų finansinėse kombinacijose. Tam negalėtum priešintis, jei musų šalis per savo atstovybes remtų savojo krašto prekybą ir pramonę. Bet musų prekyba dar nėra tiek užaugusi, kad ji butų ligšiol išvysčiusi rimtą prekybininko typą. Tie typai, kurie iškilo po karo, dar nepasveiko iš spekuliacijos ligos; spekuliuodami užsieniuose, įveldami į savo spekuliacijas valstybės atstovybes, jie kaip tiktai prisitarnaus gal sau laikinai, gi valstybę galės ne kartą pastatyti keblion kompromitacijos padėtin. Pavyzdžiui, gali buti taip, kad valstybė per savo atstovybę gali užpirkti užsieniuose ginklų lengvomis sąlygomis, neaukšta kaina; tuo tarpu musų spekuliantas gali tarpininkauti musų valstybei ir už tarpininkystę gauti atlyginimą iš valstybės ir iš pardavėjo; toksai atlyginimas visvien puls ant valstybės iždo. Kitaip sakant, ir medžiaginiai nuostoliai valstybei ir kompromitavimas jos prestižo užsieniuose. Galima eiti ir toliau. Valstybė per savo atstovybę gali gauti užsieniuose paskolos, leiskime sau už 3%, nemokėdama jokių komisų jokiems makleriams ir tarpininkams. Spekuliantams gi įsikišus, atstovybė gali neatlikti darbo tinkamai sulig valstybe ir pervesti reikalą spekuliantams, kurie paskolai pasiulys nebe 3%, bet bent 4 ar daugiau, patys, žinoma, gaudami iš to atlyginimus ir maklerių komisus. Tie pavyzdžiai tėra paviršutiniam iliustravimui, kaip netikusiai galima paversti spekuliantų naudon valstybės aparatas užsieniuose.

Ketvirtas nutarimas: REMTI TAUTINĮ JUDĖJIMĄ, UŽTARIANT FAŠISTUS IR TAUTININKUS. — Veidmainingas nutarimas. Krik.-demokratai iš esmės negali buti tautininkais: jie yra ir tegali buti internacionalo išpažintojais, nes pati katalikų bažnyčia iš esmės, jos mokslas, jos siekiniai — visa tai eina prie internacionalizmo. Jei šiandien musų krikščionys-demokratai kalba apie tautiškumą, apie fašizmą, tai jie arba nekalba, ką ištikrųjų mano, arba kalba patys nežinodami ką kalba.

Kas del fašizmo Lietuvoje, — gali buti kelios nuomonės. Mano nuomonė sulig fašizmu tokiu, koks jis apsireiškė pavydale Juodmarškinių Italijoje, arba Ku-Kluksu Amerikoje, gali turėti apgailėtinas pasekmes Lietuvoje. Jei kas remtų fašizmo idėją Lietuvoje, tai tuo tik prisitarnautų lenkams, arba rusams, kurie be abejonės laukia iš Lietuvos pusės provokacijos, kad ją puolus. Vienas-kitas teroristinis aktas, nukreiptas prieš šiaip sau Lietuvos pilietį, nusikaltusį krik.-demokratams, gali praeiti nepastebėtas pasaulio politikoje. Tegul sau smaugiasi, sakytų. Bet kas gali buti tikras, kad fanatikai fašistai neišprovokuos savo teroristiniu aktu įsikišimą į Lietuvos vidujinę politiką tokios Lenkijos arba Rusijos? Ar kartais pačių krik.-demokratų nemanoma tokią mažutę komedijėlę sulošti, koki atsitiko 1914 metais Sarajeve, kad atsiekus susijungimo su katalikiškai tikinčiąja Lenkija, neužsitraukiant tuo pat kartu liaudies neapykantos ir paniekos ant savęs, kaipo luomo? Slidų pasirenka katalikai, krik.-demokratai, kelią Lietuvos politikoje.

Penktas nutarimas: RUPINTIS, KAIP GALINT GREIČIAU, KAD VISI PRADINIŲ MOKYKLŲ MOKYTOJAI BUTŲ KRIKŠČIONIŠKO NUSISTATYMO ŽMONĖS. TAM TIKSLUI REIKIA REMTI VIENUOLYNAI, IŠ KURIŲ IŠEIS TIKRI MOKYTOJAI IR GANYTOJAI. — Neturime abejonės, kad krik.-demokratų konferencijoje žodis „krikščionis" reiškia netik krikščionių-demokratų partiją, bet ir katalikų tikybą. Todel nebutų vietoje klausti, ar ne-katalikas, bet krikštytas, priklausąs Liuterio, ar Kalvino tikyboms yra skaitomas žmogum krikščioniškųjų pažiurų, ar ne? Mes skaitytume tokį krikščioniu, ne kartą dar geresniu ir už šiaip eilinį kataliką. Bet Lietuvos krik.-demokratai su tuo nesutiktų, — tame nėra nei mažiausios abejonės. Einant šituo nutarimu, Lietuvoje, net ir Klaipėdos krašte, kur didžiuma gyventojų yra liuteronai, pradinėse mokyklose turės mokytojauti tiktai krikščioniškų pažiurų krikščionys-demokratai, t. y. katalikai. Kad katalikas-fanatikas nepripažįsta tolerancijos, kad jis nepakenčia kitokio tikėjimo, tą mes žinome jau nuo pat pradžios krikščionybės, kuomet Romoje pirmieji krikščionys buvo persekiojami. Jie buvo persekiojami ne delto, kad Romos valdžia butų buvusi netolerantinė, bet delto, kad jie patys nekentė kitų tikybų ir provokuodavo Romos valdžią.

Lietuvos krik.-demokratai kepa ir Lietuvai viduramžių pyraga: jie ruošia Lietuvai mokytojus ir ganytojus iš vienuolynų. Jie anot krik.-demokratų, duosią Lietuvai tikrų ganytojų ir mokytojų. Ligšiol mes manėme, kad ir krik.-demokratai sutinka, jog mes gyvename 20-me šimtmetyje, kuomet švietimo įstaigos yra atskiriamos nuo tikybos įstaigų. Mes nei nemanėme, kad musų krik.-demokratai galės grįžti prie tos gadynės, kuomet vienintėlis kulturos ir šviesos židinys tebuvo vienuolyne, t. y. prie tamsiųjų viduramžių.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B STRIMAITIS

JUBILĖJAI.

Meilė tėvo ir motinos
yra pamatu visų dorybių.
Meilė draugų ir jų atminimas,
duoda progos pačiam but mylimu.

Kiekvienas pavienis asmuo, mažas, jaunas ar senas, jaučiasi smagiau, kuomet patyria, kad jo ir mažos svarbos ypatą kas nors interesuojasi. Jei jau nedaugiau kuo atmena ar atžymi, kad nėsi suvis nuo visų pamirštas, tai bent paprasta atvirute pasveikina. Kuomet gauni nuo draugo su jo rankos parašu linkėjimus sukakus tavo varduvių dienai, arba gimimo dienos paminėjimui — Kalėdų ar Naujų Metų linkėjimus aplaikai, jautiesi smagiau. Mažos vertės dalykėlis, bet tau primena, kad tavo draugas apie tave mislija ir tave atmindamas siunčia tau linkėjimus kokio nors jubilėjaus paminėjimui. Tu jam esi dėkingas visa širdžia, nes jauti, kad ir nelaimei ištikus dar nėsi vienas, dar turi draugų, kuriems savo vargus gali pareikšti. Žinai, kad jie tavęs nesmerks; kas gali palaikyti skaitlingesnį burį draugų prie savęs, tas yra plačiau žinomas. Kas ištesa susikviesti burį savo draugų varduvių ar gimimo dienoje, tai atmintis tokio jubilėjaus palieka dar įspudingesnė.

Gyvenime yra ir tokių asmenų, kad sukakus jo varduvių ar gimimo dienai, draugų ar pažįstamų jis jokiu budu sukviesti negali, negi jo draugai ypatiškų pasveikinimų jam negali sudėti. Tokiais asmenimis turime viešuosius žmones, kurie stovi priešakyje musų viešojo bendrojo gyvenimo, kaip antai: dailininkai, rašytojai, publicistai, karininkai, valdininkai. Tokiems žmonėms jų gyvenime priseina susidurti su tukstančiais žmonių viešose sueigose: ar tai į susirinkusias minias prabilti, pareikšti gyvu žodžiu savo opiniją apie tuo laiku esančius reikalus, kurie paliečia lygiai visą visuomenę, ar sudainuoti žavėjančių melodijų, arba atsižymėjusiam artistiškumu tenka palinksminti publiką; rašytojas, publicistas pasiekia šimtus tukstančių žmonių, skulptorius, braižytojas, patiekę savo vaidentuvės tvarinį, tampa žinomais pasauliui; karvedys, kurs mokėjo apginti savo tėvynę nuo priešų, jo vardas žinomas kiekvienam tos šalies piliečiui; valdininkas, šalies prezidentas ar premieras irgi liaudies žinomi. Šitoki asmens turi nemažai draugų, tad jų jubilėjams sukakus jau netik kad draugai susirenka ypatiškai pasveikinti, netik sveikina laiškais, atvirutėmis, telegramais, bet ir laikraščiuose daromi paminėjimai tokių jubilėjų.

Vieni iš mus begyvendami sutveriam daugiau, kiti mažiau dalykų. Pavieniai žmonės, nedalyvavę viešame gyvenime, kada prieina savo kelionės galą ir nukeliauja ant to augštojo kalno, palieka tik trumpam laikui mažo burelio draugų atmintyje; daugeliui pavienių asmenų užberiant smiltimis akis ir atmintis apie juos tuomi užsibaigia. Kurie palieka savo šeimynas, vaikus, tai dar per keletą metų tankiau juos prisimena, vėliaus jau tik kartą į metus aplanko jų kapą, kuomet ateina kapų apvainikavimo diena. Ilgainiui net ir to nebelieka... Turtingesniems dar pastatomi paminklai su užrašu, kad čion ilsisi kunas tokio ir tokio su atžymėjimu jo gimimo ir mirimo dienomis.

Gi didieji žmonės, visuomenės darbuotojai, užsipelno iškilmingesnės ir ilgesnės atminties. Jiems užbaigus gyvenimo kelionę, yra palydimi su dideliausiomis iškilmėmis; prie jų karsto susirenka tukstantinės minios atiduoti pagarbą, pasiklausyti oratorių pareiškimų prie paskutinio atsisveikinimo. Yra gyvenusių tokių žmonių, kurie atsižymėjo dideliais darbais, istorija jų niekuomet nepamirš, jų vardai gyvuos amžinai, nes be jų vardų, be jų darbų, nei pačios istorijos nebutų. Tokių vyrų jubilėjai apvaikščiojami su didžiausioms iškilmėm; kuri tauta turi daugiau prakilnių vyrų, ta turi kuo pasauliui pasigirti, turi progos švęsti jų šventes.

Mes, lietuviai, turime neskaitlingą burį tokių prakilnių vyrų, kurių vardai butų atžymėti visuotinoje istorijoj. Musų pačių istorija primarginta daugiausiai buvusių kunigaikščių vardais, o kuomet Lietuva neteko savistovybės, tai nebeliko nei didvyrių. Tame juodame periode gyveno tik toki didvyriai, kurių dvasios kiltumo musų priešai — nei rusai, nei lenkai, nei vokiečiai apgalėti nepajėgė. Jie plačiais lietuvystės sparnais plasnojo padangėmis, kur priešų kanuolių šuviai pasiekti neįstengė, nei geležiniai retežiai surakinti negalėjo, nei kalėjimo storos sienos neįstengė pridegnti. Tie, tos gadynės didvyriai, tai buvo tyrų minčių didvyriai, plunksnos darbuotojai, kurie išlaikė kovą prieš žiaurius priešų persekiojimus, prieš civilizacijos naikintojus.

Vienas iš tokių didvyrių buvo Liudvikas Kondratavičius, gimęs 1823 m., kurio jubilėjų mes, lietuviai, turėjome apvaikščioti praeitais metais, kaipo šimto metų sukaktuves nuo jo dienos gimimo. Bet dėja, praėjo be jokio paminėjimo. Mes jį pamiršome taip, kaip tą pavienį asmenį, kurs begyvendamas viešame gyvenime nedalyvavo.

Liudvikas Kondratavičius gimė 1823 m., Jaskovičiuose, Slucko apskrityje. Pradėjo mokytis Nesviežiuje, vėliaus įstojo gimnazijon Naujamiesty (Novgorode). Tėvams bunant neturtingiems, baigęs 5-tą klasę, buvo priverstas pertraukti mokslą ir pradėti pelnyti sau duoną. Gavęs vietą prie kun. Radvilo, kaipo užveizda jo turto, kiek prasisiekė ir vėliaus įsigijo savo nuosavybę. Buvo vedęs ir vėliaus mirus jo dukterei, persikėlė į Vilnių. Apsigyvenęs Boreikovsčizne mirė 1862 m. Nors jis buvo neturtingų bajorų šeimynos, bet buvo tikras lietuvis poeta. Pamylėjęs visu gilumu savo karštos ir jautrios širdies Lietuvą, jos garbingą praeitį su josios didvyriais — kunigaikščiais, kurie už jos liuosybę savo galvas guldė, jos žmonės, kurie šventą teisybę mylėjo ir dabojo. Kondratavičius per visą savo darbštų gyvenimą, kaip senovės vaideliotas, stiprino, palaikė ir palaikys per ilgus amžius dvasią savo tautiečių. Jis piešė vaizdelius musų bočių kuopuikiausioje šviesoje.

Iš svarbesnių Kondratavičiaus raštų, verstų lietuvių kalbon, yra: „Piastų duktė", „Kaimo Mokykla" ir „Margeris".

Nors 61 metai praslinko nuo Kondratavičiaus mirties, bet jo dvasia gyvena tarp musų. Jei ne toki kiltadvasiai vyrai, tai mes šiandien neturėtumėm nepriklausomos Lietuvos. Delto neturėtumėm pamiršti musų didvyrių jubilėjų paminėti.

r. Sandamonys

KRYŽKELIS

(Tąsa)

Kaip girtuoklis visuomet girtas, visuomet ištroškęs, taip dvasiškis visuomet klaidingas, visuomet klaidina kitus. Kas tam gali užkirsti kelią? Mokytojas! Mokytojai žino seno filosofo šiuos žodžius: „Parodykite man melagį, o aš jums lengvai parodysiu vagį". Mokytojai mato, kad dvasiškija perdėm melų melais maitina tamsią minią, užtat musų pareigomis yra atidengti melų skraistę, kad parodyti svietui vagį.

Pasaulis nevienaip išrodo areliui ir jo aukai. Kas žiuri, tai mato skirtumą tarpe nedavalgiusių skurdžių ir apsivalgiusio klebono. Jei kam tas dar neaišku, tai mokytojų moralė pareiga tatai parodyti, išdėstyti gyvenimo problemas. Juk tas pats veidrodis vieniems rodo šypsą, o antriems ašaras. Kodel taip? Atsakymas į tai lengvas ir aiškus. Nesuvaldomas žingeidumas apsiašarojusių yra baisi fenomena šypsantiems. Jųs ir aš žinom, kad dvasiškių patentuoti vaistai, *„dirbk ir melskis"*, jau tur but sugrąžinti patiems išradėjams, nes mes turim geresnius vaistus, butent, *dirbk ir protauk.*

Aš neatboju, ką apie mane pasakys dvasiškiai. Aš žinau, kad išmintis sužino, kas liečia teisybę. Jei kunigai gyvena ne paskutinių laikų gadynėj, bet dvasiškių atgyventame pasvietyj, tai lai jie sau žinos — *argumentum ad hominem* (nelauktos pasekmės spaudžiančios žmogų del jo paties pasielgimų). Pasauliui jau nusibodo jųjų *adium theologicum* (kunigiška neapikanta).

Aš išsireiškiau neprielankiai apie dvasiškiją delto, kad mes, mokytojai, su jais turim daug nesmagumų. Prie šios nepaprastos progos aš drįstu, vardan žmonijos labo, priminti jums, gerbiamieji, augštų profesijų nariai, neužmiršti mokyklų ir mokytojų. Prisipažįstu viešai, jog prieš musų norą esame tankiai pakeičiami iš mokytojų į politikierių vodevilio aktorius. Ar tas mums malonu? Juk tai deginimas žvakės iš abejų galų. Kas daryti? Aš tikras, kad jųs, mokslo vyrai, esat neprigulmingi nuo politikierių ir jusų įtekmė visur turi aiškę reikšmę. Jei pasaulis jus gerbia, kuomet jųs esate mokyklos auklėtiniais, tat ir jusų šventa pareiga paremti jusų auklėtojus. Neužmirškite savo mokyklų! Neleiskite politikos vorams tiesti prietarų tinklus ant mokyklų langų. Jei mokslas yra kelrodžiu jusų gyvenimo, tai lai jis buna visiems tuo patim. Lai visi įgyja tyrą, nesuterštą mokslą, o prietarai savaimi išnyks.

Čia mokytojas Gray iš susijudijimo iškėlė virš galvos suspaustas kumštis ir kulkos greitumu nuleido žemyn, tuo gestu užbaigdamas kalbą.

Vaistininkas.

Svečiai ilgai žiurėjo į mokytoją Gray, manydami, kad jis dar daug turi ko pasakyti. Bet mokytojas Gray laikėsi ramiai ir nenorėjo plačiau atverti savo sielos durių — nenorėjo daugiaus parodyti ką slepia jo patyrimai.

Galop Dr. Treigys pakilęs iššaukė savo seną vienmetį draugą vaistininką p. Sokolovą, kurio tėvas ilgai buvo uriadninku Vidurbalyj. Rusišku vikrumu p. Sokolovas pašoko iš vietos. Netiek jo pavardė, kiek skysti į viršų užsukti usai ir nuo kaktos į pakaušį sušukuoti pluoštai tirštų plaukų sakyte sakė, kad jis yra rusas. Jo veide ir akyse žėrėjo jau ne rusiškas išdidumas, bet amerikoniško vertelgos nuolankumas. Jis iškaitytomis akimis delei pirmutinių kalbėtojų anekdotų apie uriadninko nemokslumą, juokdamas prabilo:

— Gerbiamieji! Aš atmenu mano tėvo žodžius, kuomet jis vežė mane į gimnaziją:

— Vasil, jei Dievas davė tau gerą atmintį ir tu noriai mokysies, tai kad ir paskutinį žydą priseitų į kalėjimą įkišti, vistiek tave padarysiu žmogumi. Įsidėmėk, jei mylėsi mokslą ir busi gabus mokinys, tai net advokatu mokytis leisiu. Nors savų pinigų nei rublio neturiu, bet, juk Vidurbalyj žydų, kaip purvo. Kas žydų, tai ir mano. Apie pinigus nesirupink. Muzikai maisto pristatys, o žydai pinigų pripils ir gyvensim.

— Turiu prisipažinti, kad aš gimiau 30 metų vėliaus už mano tėvą. Kuomet aš buvau pusberniu — jis buvo vyru, bet kuomet aš išaugau į vyrą — jis paliko kudikiu.

(Daugiau bus)

JURĖSE.

Milžinas guli, putoja,—
Jurės berybės banguoja
Kamuolį žemės užgulę,
Šildosi priešais saulutę.

Blizga skaisčiau už sidabrą,
Mėto pakrantėms gentarą,—
Deimanto juostomis puošias,
Tartum į puotą jos ruošias.

Rubai jų mainos kasdieną,
Net valandėlę kiekvieną:
Mėlynos žalios — gražiausios,
Už turtuolius turtingiausios.

„Jurių galybė didžiausia,
Jų viešpatybė plačiausia"—
Mano, o jeigu supyktų—
Viską gelmėj nuskandytų.

Milžinas laivą pajuto
Savo glėbyj ir sujudo,
Blaškos berybėj, linguoja,
Laivą plieninį siubuoja.

Spėkos laukinės raumoja,
Laivą praryti grumoja,
Kalnas už kalno atvyksta—
Vilnys ant laivo vis virsta.

Čia viešpatavus per amžius—
Kokį keleivį sugaudžius,
Didžjurė ošė, šniokštėjo,
Risdamos bangos kalbėjo:

„Didžjurės čion viešpatauja,
Žukit kas joms netarnauja!
Jurių dievybė švenčiausia,—
Musų galybė didžiausia!"

Laivą apsupo ir daužė,
Mėtė ir supo ir laužė,
Vartė, siubavo, skandino,
Jurių gilybėn vadino.

Didžjurės jeigu pajėgtų—
Visą pasaulį užlietų,
Vėjai nešiotų, vartytų,
Ką tik sugriebę daužytų.

Vėjai greiti joms padėjo,
Nieko vienok nelaimėjo
Ruščiosios bangos sutiško,
Daužės, putojo — išblyško.

Laivas braškėjo, siubavo,
Vartėsi, šniokštė, lingavo,
Smelkės per juras plačiąsias,
Skaldė bangas jų didžiąsias.

Žmogus laivelyj dainuoja,
Juokiasi, triusia, darbuojas
Traukdams į Naujajį Svietą
Tikisi rasti ten vietą.

Muzika griežia, net boja—
Jurės tegul sau putoja,
Lekią kaip žaibas, erelis
Mokslu šarvuotas žmogelis.

Jėgos laukinės atstokit!
Žmogus ateina, žinokit,
Darbo ir mokslo galybė—
Tai ne senovių tamsybė.

Jėgos didžiulės nurimkit,
Dirbti su žmogum apsimkit,
Naują pasaulį įsteigsim,
Kuomet visi brendrai veiksim.

Jurė nutilusi puošias,
Naują pasaulį kurt ruošias—
Žmogų priglaudžia, ramina,
Tartum lopšelyj migdina.

Skubėk prie siekio žmogeli—
Laimės ieškoki broleli!
Ir jei laimėti norėsi—
Dirbt ir mokytis turėsi.

Vienutis.

Atlantikas, Kalėdos, 1923 m.

SLA. Pildomosios Tarybos Nominacijų Pasekmės

Įvykusių Lapkričio ir Gruodžio mėn., 1923 m.

ANT PREZIDENTO.

St. Gegužis.
Kp. Bal. Kp. Bal. Kp. Bal.
1 17 90 29 198 8
2 3 100 10 203 18
3 17 101 18 204 3
4 11 103 12 205 19
5 4 104 4 207 8
7 8 105 17 208 19
10 12 107 1 211 149
11 4 109 16 212 20
13 20 110 83 223 17
14 34 113 32 225 25
17 15 115 28 226 24
24 44 116 3 227 8
23 34 120 7 230 12
24 13 122 30 231 7
26 2 124 24 233 7
27 5 125 1 238 11
29 40 126 20 240 12
30 51 128 5 241 14
31 2 129 10 245 11
34 48 130 1 246 28
35 19 131 6 247 2
36 34 132 17 250 1
38 10 134 5 251 8
40 20 135 23 253 2
41 9 139 9 255 13
43 32 142 18 256 1
46 4 143 3 257 10
50 9 155 1 258 15
51 13 156 3 263 7
52 16 157 18 274 16
54 18 158 17 275 20
57 30 161 1 277 1
60 19 164 2 278 11
63 5 167 4 284 15
66 14 168 18 288 22
74 23 169 4 292 7
75 9 170 15 293 3
76 62 173 1 297 5
77 41 174 2 299 6
78 9 175 5 302 9
79 1 176 11 303 35
82 25 177 2 304 4
83 38 178 8 305 4
85 8 180 6 306 15
86 17 185 23 308 5
87 15 187 64 309 14
88 24 190 5 310 4
89 8 194 30 311 16
Pav. 28
Viso — 2,312

T. Dundulis.
1 1 75 1 159 23
2 11 77 16 161 16
3 16 82 4 164 15
5 4 83 20 174 1
6 3 85 6 176 8
7 5 88 10 177 15
9 4 90 4 180 17
11 1 92 4 181 21
12 6 93 4 188 7
13 34 94 12 191 80
14 15 101 21 193 6
16 9 102 8 198 11
18 13 103 20 200 1
24 46 104 5 204 7
22 6 106 8 205 3
27 19 114 6 206 11
29 4 115 9 207 7
30 5 120 8 212 19
31 3 124 4 223 1
33 14 125 3 224 8
34 11 126 2 226 7
35 33 128 6 231 11
36 25 129 4 235 8
39 7 130 9 245 8
40 2 131 4 247 4
46 16 135 1 252 7
50 25 139 13 256 2
57 37 143 28 266 11
60 17 152 10 267 3
63 17 155 75 277 4
67 10 156 44 279 17
68 12 157 8 283 24
70 17 158 43 286 6
287 5 289 16 293 21
304 15 305 7 308 52
Pav. 8
Viso — 1,381

F. Živatas.
1 44 7 40 30 5
5 2 12 29 35 4
6 7 21 2 53 3
67 24 68 46 72 13
79 33 101 2 115 20
143 3 203 30 267 20
Viso — 327

Dr. A. L. Graičunas.
4 1 129 2 232 10
34 4 134 4 245 1
36 20 145 9 246 6
39 1 167 2 247 1
53 4 169 3 250 22
75 1 176 1 253 3
85 3 194 1 277 1
87 11 208 2 287 1
107 7 226 2 289 3
109 1 230 1 295 16
Viso — 130

K. Jurgelionis.
27 3 87 7 226 5
46 5 122 2 251 5
50 20 126 1 256 13
51 1 139 6 284 2
77 2 185 11
Pav. 1
Viso — 74

A. M. Metelionis.
9 6 57 1 88 3
50 3 82 1 92 15
139 1 158 1
Viso — 31

V. Kamarauskas.
1 1 34 1 200 6
7 1 89 2 230 4
14 6 90 1
Viso — 22

K. Gugis.
6 4 105 1 284 2
43 1 241 2
Pav. 1
Viso — 11

J. Tareila.
11 20 75 2 297 1
Viso — 23

Dr. J. Baltrušaitienė.
21 2 75 1 83 12
Viso — 15

J. P. Uvikas.
21 1 Viso — 1

P. Dėdynas.
21 1 57 3 Viso — 4

T. Paukštis.
21 1 129 2 167 1
200 4 Viso — 8

J. Overaitis.
21 2 Viso — 2

Z. Puišiutė-Šalnienė.
26 1 83 1 Viso — 2

A. Bulota.
27 1 Viso — 1

A. B. Strimaitis.
30 1 297 1
Pav. 1 Viso — 3

K. Zorskas.
30 1 Viso — 1

T. J. Kučinskas.
31 2 105 4 Viso — 6

J. Jokimaitis.
35 2 Viso — 2

A. Ramanauskas.
38 8 Viso — 8

D. Šlapelis.
43 1 Viso — 1

J. M. Danielius.
45 14
Pav. 1 Viso — 15

Audriukaitis.
46 3 Viso — 3

J. Grybas.
46 2 Viso — 2

J. Sakalauskas.
46 2 Viso — 2

V. Povilaitis.
46 1 Viso — 1

J. M. Bučinski.
50 1 Viso — 1

V. S. Jokubynas.
57 7 Viso — 7

K. Steponavičius.
57 1 Viso — 1

J. W. Luth.
57 6 Viso — 6

K. Liubinas.
73 1 Viso — 1

S. Dundulis.
8 1 Viso — 1

Jarmoška.
87 1 Viso — 1

P. Mikolainis.
100 1 246 16 Viso — 17

P. Jurgeliutė.
109 1 Viso — 1

A. B. Žemaitis.
122 2 Viso — 2

A. Alksninis.
142 2 Viso — 2

Gerdauskas.
142 1 Viso — 1

J. Paukštis.
155 2 Viso — 2

S. Gelvinskas.
156 2 Viso — 2

Dr. K. Drangelis.
173 7 251 2 Viso — 9

Dr. Biežis.
251 2 Viso — 2

M. Labutis.
211 1 Viso — 1

P. Galskis.
226 2 Viso — 2

V. Damidavičius.
241 7 Viso — 7

J. Lengvinis.
241 1 Viso — 1

K. Liutkus.
245 1 Viso — 1

Urbonas.
245 1 Viso — 1

J. Pikčilingis.
164 2 Viso — 2

J. S. Grevickas.
266 1 Viso — 1

P. Kasparas.
292 1 Viso — 1

A. Bimba.
308 1 Viso — 1

ANT VICE-PREZIDENTO.

V. Kamarauskas.
1 65 81 2 205 19
4 11 82 22 207 4
5 10 83 15 208 21
6 11 85 12 211 148
7 45 86 2 212 13
10 12 88 16 223 15
11 17 89 8 225 25
12 29 90 24 226 5
13 20 103 3 227 8
14 4 104 4 230 12
21 23 105 4 231 7
23 34 107 7 232 10
24 13 109 8 238 10
26 3 110 83 241 8
27 5 113 31 245 8
29 38 115 33 246 47
30 37 116 3 250 23
34 40 122 15 251 10
35 13 124 15 253 5
36 36 126 15 255 13
38 10 129 6 256 8
43 6 132 17 258 15
45 14 134 4 267 21
52 16 135 2 274 7
53 7 157 15 275 20
54 13 167 1 278 11
57 19 168 18 284 6
60 12 170 15 287 6
63 5 176 5 288 22
67 34 177 1 289 2
68 58 178 8 297 4
72 13 180 6 302 6
74 3 185 10 303 35
75 3 187 55 304 2
76 61 194 7 309 14
77 6 200 2 311 16
79 29 203 48
Pav. 14
Viso — 1,937

A. Metelionis.
2 11 83 19 174 1
3 17 85 5 177 10
6 3 88 11 180 17
9 4 90 4 181 21
11 1 93 4 188 7
12 4 94 12 191 80
13 17 101 22 193 6
14 13 102 8 198 11
16 9 103 19 204 7
18 13 104 5 206 11
21 42 106 8 212 12
22 5 114 6 223 1
27 10 115 2 226 4
31 3 120 15 231 11
33 14 125 3 235 8
34 10 126 1 245 5
35 26 128 6 252 7
36 12 129 3 256 2
39 8 130 10 266 11
40 1 131 3 267 2
41 2 135 1 277 6
42 12 139 17 279 17
46 16 143 31 283 24
50 21 152 9 286 6
57 30 155 76 293 23
60 15 156 45 304 15
63 16 157 8 305 3
70 17 158 51 308 52
77 17 159 23
78 9 161 17
82 4 164 13
Pav. 7
Viso — 1,226

P. Mikolainis.
21 11 60 5 105 13
40 1 77 1 113 1
45 2 100 11 129 3
131 6 145 9 194 10
200 3 212 6 310 3
Pav. 5
Viso — 90

T. Dundulis.
9 2 75 2 185 4
21 1 82 1 198 5
35 3 101 16 235 1
50 2 135 21 256 6
51 3 139 2
57 3 164 1
Viso — 71

A. B. Strimaitis.
2 3 50 1 158 1
17 5 76 1 187 3
30 1 105 2 204 3
35 1 122 7 292 1
41 6 124 2
43 13 126 1
Pav. 2
Viso — 53

S. Pauža.
11 2 51 10 109 4
31 2 66 5 257 10
34 4 75 1
Viso — 35

St. Gegužis.
7 3 129 1 284 2
23 2 139 2 297 1
51 1 167 1
87 3 226 1
89 2 230 2
105 2 241 2
Pav. 1
Viso — 26

Dr. K. Drangelis.
3 16 87 2 134 2
34 1 101 1 176 2
40 10 124 7 187 6
74 12 126 4 233 7
251 5
Viso — 75

F. Živatas.
7 1 34 1 143 3
3 4 77 30
Pav. 1 Viso — 40

M. Raginskas.
7 2 57 3 139 3
21 1 82 4 Viso — 13

K. Varašius.
7 3 34 1 83 13
Viso — 17

K. Jurgelionis.
1 1 50 1 185 6
21 1 77 1 226 2
41 1 131 1 284 3
289 2
Pav. 1 Viso — 20

J. O. Širvydas.
11 5 142 12 297 1
75 3 200 1 302 3
306 15 Viso — 40

P. Jurgeliutė.
7 1 77 1 142 2
21 1 124 1 164 2
34 3 126 1 176 3
35 6 139 6 177 1
226 2 230 2 241 1
245 1 266 1 292 1
297 1 308 1
Viso — 38

Z. Puišiutė-Šalnienė.
21 10 43 6 83 18
30 8 57 7 103 6
Pav. 2 Viso — 57

K. Steponavičius.
27 4 63 1 158 2
35 1 139 1
57 4 156 2
Pav. 2 Viso — 17

A. Mikolainis.
14 32 57 4 Viso — 36

J. Baltrušaitis.
21 4 83 1 128 1
75 1 126 1 Viso — 8

K. Gugis.
83 1 175 5 293 1
122 6 185 3
158 17 284 1 Viso — 34

M. J. Damijonaitis.
83 1 109 5
105 2 134 1 Viso — 9

G. S. Galvickas.
9 4 115 14 Viso — 18

J. P. Uvickas.
21 4 Viso — 4

J. Overaitis.
21 1 Viso — 1

P. Grigaliunas.
1 1 Viso — 1

T. Paukštis.
30 2 103 1 Viso — 3

A. Kubilius.
30 1 Viso — 1

P. Mažeika.
35 1 Viso — 1

J. Vašnis.
35 1 Viso — 1

J. J. Nienius.
43 1 Viso — 1

B. Stankevičius.
35 2 79 5 205 3
Viso — 10

Dr. A. L. Graičunas.
36 13 87 6 157 3
40 2 121 1 167 1
74 8 134 2 176 3
197 10 226 1 251 2
292 3 304 1
Viso — 56

J. Tareila.
38 8 75 2 142 3
66 9 83 1 200 4
Viso — 27

J. K. Mažukna.
40 9 86 15 90 6
Viso — 32

J. Grybas.
46 7 Viso — 7

P. Žalnieraitis.
46 4 Viso — 4

J. Beniulis.
46 2 Viso — 2

J. M. Bučinskas.
50 27 Viso — 27

J. W. Luth.
50 1 Viso — 1

Ragauckas.
50 1 Viso — 1

Kazakauckas.
50 1 Viso — 1

F. Vaitiekunas.
50 1 Viso — 1

P. Dėdynas.
57 4 200 3 Viso — 7

Dr. A. Zimontas.
57 3 Viso — 3

Matalionis.
57 3 Viso — 3

J. Mikalauskas.
34 3 Viso — 3

Jankauskas.
57 2 Viso — 2

Salaveičikas.
57 1 88 10 198 2
207 3 Viso — 16

V. Paukštis.
57 1 302 4 Viso — 5

Rauktis.
57 1 Viso — 1

Šalaviejus.
57 1 Viso — 1

Bauža.
60 1 Viso — 1

K. Lubinas.
75 2 Viso — 2

Dumša.
75 1 Viso — 1

Petronis.
77 1 Viso — 1

Matuonis.
83 1 Viso — 1

S. Mikalauskas.
83 1 Viso — 1

A. Zuikis.
107 1 Viso — 1

A. Kandrota.
109 1 Viso — 1

Steponaitis.
124 1 Viso — 1

P. Mikalauskas.
124 1 Viso — 1

J. Gudaitis.
124 1 Viso — 1

J. M. Danielius.
126 1 305 3 Viso — 4

A. Vitkauskas.
126 1 Viso — 1

Bradchulis.
129 1 Viso — 1

N. C. Kukonis.
129 1 Viso — 1

D. J. Jenoliunas.
136 10 Viso — 10

J. M. Baltrukoniutė.
136 4 Viso — 4

K. Makarevičius.
142 2 173 9 Viso — 11

Plečkaitis.
169 7 247 6 Viso — 13

J. Julickas.
152 1 Viso — 1

A. Laukaitis.
155 1 Viso — 1

V. P. Zalpis.
176 6 Viso — 6

Bush.
185 6 Viso — 6

V. Širvydas.
190 5 Viso — 5

F. Šaučiulis.
191 1 Viso — 1

Dr. Biežis.
200 1 Viso — 1

P. Bagočius.
207 7 Viso — 7

S. Vaitelis.
212 1 Viso — 1

G. Bulota.
224 8 Viso — 8

Mikolaitis.
226 3 Viso — 3

P. Galskis.
226 4 Viso — 4

K. Rugis.
226 6 Viso — 6

Gaialas.
226 1 Viso — 1

Varašis.
226 3 284 7 Viso — 10

P. Dubickas.
226 6 Viso — 6

V. Stravinckas.
230 1 Viso — 1

J. Lengvinis.
241 13 Viso — 13

Mardosa.
241 1 Viso — 1

Mizara.
245 2 Viso — 2

Mikelionis.
245 13 Viso — 13

R. Banevičius.
304 1 Viso — 1

M. L. Balčiunas.
305 5 Viso — 5

A. Bimbo.
308 4 Viso — 4

J. Bernotas.
308 1 Viso — 1

Vitaitis.
Pav. 1 Viso — 1

A. Montvydas.
Pav. 2 Viso — 2

M. L. Vasiliauskas.
Pav. 1 Viso — 1

Ambraziejus.
Pav. 1 Viso — 1

J. Taunis.
Pav. 1 Viso — 1

ANT SEKRETORIAUS.

P. Jurgeliutė.
1 64 86 17 194 31
2 3 87 32 198 10
3 17 88 25 200 11
4 11 89 9 203 48
5 8 90 31 204 7
6 11 92 6 205 19
7 50 93 1 207 14
9 1 100 11 208 20
10 12 101 18 211 148
11 24 103 14 212 30
12 30 104 4 223 17
13 26 105 9 225 25
14 39 107 8 226 31
17 15 109 18 227 8
21 49 110 79 230 13
23 36 113 32 231 7
24 13 115 47 232 10
26 1 116 3 233 7
27 5 120 8 235 8
29 40 122 30 238 11
30 57 124 26 240 12
31 4 125 1 241 18
34 49 126 20 245 13
35 20 128 4 246 47
38 6 129 17 247 1
39 8 130 1 250 23
40 2 132 17 251 16
41 9 134 9 253 5
43 34 135 22 255 13
45 14 136 2 256 13
46 8 139 19 257 10
50 32 142 11 258 15
51 14 143 3 263 7
52 16 145 9 267 20
53 4 152 1 274 20
54 13 155 1 275 20
57 41 156 4 277 4
60 18 157 22 278 11
63 7 158 8 284 19
66 14 164 3 287 1
67 34 167 3 288 22
68 58 168 18 289 5
72 13 169 3 292 7
74 23 170 15 293 3
75 13 173 9 297 5
76 62 175 5 299 6
77 44 176 12 302 10
78 9 177 1 303 35
79 11 178 8 305 5
81 2 180 5 306 15
82 25 185 34 308 6
83 48 187 64 309 14
85 10 190 5 310 4
311 16
Pav. 33
Viso — 2,910

K. Steponavičius.
2 11 83 20 181 21
3 15 85 5 185 1
5 2 88 6 188 7
6 3 90 3 191 75
9 8 92 13 193 6
11 1 93 4 198 8
12 4 94 12 204 3
13 19 101 21 205 2
14 13 102 8 206 11
16 9 103 16 212 10
18 13 104 5 223 1
21 40 106 8 224 8
22 5 114 5 226 6
27 9 115 4 231 11
29 5 125 3 245 4
30 2 126 1 247 4
31 3 128 6 252 7
33 14 129 2 256 3
34 10 130 9 266 11
35 30 131 4 267 2
36 14 135 1 277 2
40 1 139 17 279 17
41 2 143 30 283 24
42 12 152 9 286 6
46 13 155 67 289 13
50 26 156 40 293 9
57 35 159 23 302 3
60 14 161 17 304 15
63 14 164 9 305 5
70 17 174 1 308 50
75 2 177 10
77 14 180 13
Pav. 6
Viso — 1,123

T. Paukštis.
30 2 109 1 208 1
35 3 164 2 226 1
36 11 167 3 230 2
60 1 176 2 241 1
87 1 177 1 297 1
89 1 191 5
90 1 198 1
Pav. 1 Viso — 42

T. Dundulis.
9 1 46 1 200 3
21 1 79 23 241 1
34 1 180 1 251 1
Viso — 33

Salaveičikas.
21 2 103 2 180 4
27 4 114 1 245 1
57 3 139 1 Viso — 18

A. B. Strimaitis.
21 2 122 4 143 1
30 1 126 1 Viso — 9

Vitaitis.
1 1 Viso — 1

Stankevičius.
1 1 Viso — 1

S. Gegužis.
7 3 Viso — 3

F. Živatas.
7 2 Viso — 2

Overaitis.
21 2 Viso — 2

Aponaitis.
21 1 Viso — 1

Stepanauskas.
21 1 Viso — 1

Mizara.
26 1 176 5 245 1
287 5 Viso — 12

Raginskas.
14 2 60 2
53 3 110 6 Viso — 13

J. Žemantauskas.
230 1 297 1 Viso — 2

Metelionis.
35 1 135 1
51 1 158 2
Pav. 1 Viso — 6

Dr. Graičunas.
35 1 139 1 Viso — 2

A. Lesniauskas.
38 12 43 1 Viso — 13

K. Gugis.
43 1 139 1 226 1
85 1 176 1 Viso — 5

A. Mikalauskas.
34 1 142 3 297 1
83 1 245 2 Viso — 8

E. Jeskevičiutė.
57 1 88 3 205 1
83 1 139 1 Viso — 7

L. Savickas.
30 1 Viso — 1

A. Kubilius.
30 1 Viso — 1

G. S. Kasparavičius.
35 2 Viso — 2

Z. Puišiutė.
43 1 Viso — 1

J. Grybas.
45 4 Viso — 4

J. Sakalauskas.
45 1 Viso — 1

J. Beniulis.
46 2 Viso — 2

J. Rauktytė.
57 3 Viso — 3

Šalaviejus.
57 2 Viso — 2

P. Dėdynas.
57 1 Viso — 1

A. Sadauskas.
77 1 Viso — 1

Steponaitis.
82 5 Viso — 5

J. O. Širvydas.
83 1 Viso — 1

M. J. Damijonaitis.
105 11 Viso — 11

J. M. Danielius.
105 3 Viso — 3

P. Bajoras.
128 1 Viso — 1

M. L. Vasiliauskas.
128 1 Viso — 1

J. J. Žilius.
136 8 Viso — 8

A. Šimkunas.
136 4 Viso — 4

A. Alksninis.
142 4 Viso — 4

Slavickas.
156 4 Viso — 4

S. Brezis.
157 3 Viso — 3

J. Skritulskas.
34 1 Viso — 1

A. Steponavičius.
158 53 Viso — 53

P. Bakunas.
169 2 Viso — 2

J. Gražulis.
191 1 Viso — 1

J. Luitas.
194 1 Viso — 1

V. Kemarauskas.
207 1 Viso — 1

A. Cumantas.
226 1 Viso — 1

V. Auksutis.
241 4 Viso — 4

J. Martišius.
241 1 Viso — 1

J. K. Mažukna.
247 2 Viso — 2

S. Pauža.
266 2 Viso — 2

P. Banevičius.
304 2 Viso — 2

M. Aleksiunas.
305 1 Viso — 1

H. Novas.
308 1 Viso — 1

ANT IŽDININKO.

Tamas Paukštis.
1 64 38 10 87 18
2 3 46 3 88 10
4 11 50 13 89 7
5 7 51 5 90 3
6 14 52 16 92 5
7 52 53 2 100 11
10 1 57 37 103 5
12 28 60 25 104 4
14 35 66 14 105 5
17 15 67 34 107 2
21 36 68 58 109 14
23 11 72 13 110 85
24 13 75 2 115 44
26 3 76 59 116 9
27 5 77 39 120 8
29 38 79 25 122 22
30 54 82 24 124 25
34 20 83 6 125 1
35 27 85 3 126 5
36 20 86 9 128 5
129 8 193 3 250 1
131 6 194 22 251 12
134 4 198 8 253 5
139 5 200 2 255 13
143 4 203 48 256 14
145 9 204 3 257 10
155 9 205 19 258 15
156 3 207 13 263 4
157 20 208 4 267 21
158 7 211 1 274 9
161 1 212 32 275 20
164 2 223 16 277 3
167 3 225 25 278 11
169 7 226 16 284 16
170 15 227 8 287 3
173 2 230 13 288 22
175 4 231 3 289 1
176 11 232 10 292 1
177 2 235 8 293 2
178 8 238 11 297 5
180 6 240 12 302 7
185 8 241 16 304 1
187 6 245 1 306 3
191 5 246 47 308 1
309 14 310 4
Pav. 24
Viso — 1,880

B. Salaveičikas.
1 1 40 1 103 17
2 11 41 2 104 5
3 16 42 12 106 8
5 3 46 14 114 5
9 6 57 30 115 1
11 1 60 9 120 7
12 4 63 15 124 1
14 10 70 17 125 3
16 9 75 2 128 6
18 13 77 6 131 4
21 39 79 9 139 19
22 6 82 4 143 30
27 10 83 19 152 10
29 1 85 5 155 42
30 2 88 4 156 43
31 2 90 4 158 55
33 14 92 14 159 23
34 10 93 4 164 9
35 26 94 12 174 1
36 14 101 22 177 6
39 7 102 8 180 14
181 21 226 2 286 6
188 7 231 11 289 4
191 79 245 5 293 3
193 3 252 7 302 1
198 10 256 2 304 5
200 1 266 11 305 5
204 4 267 2 308 53
205 3 277 3
206 11 279 12
223 1 283 24
Pav. 5
Viso — 1,058

A. Mikalauskas.
3 16 75 10 200 9
10 11 76 3 231 4
11 24 83 31 233 7
13 21 105 2 245 4
23 25 126 1 303 32
34 27 132 14 306 12
40 17 135 23 311 12
51 9 168 18
74 14 187 56
Pav. 2
Viso — 404

P. Kasparas.
9 4 85 7 211 145
21 5 103 5 266 1
45 14 107 6 279 5
54 18 132 3 295 15
78 5 187 2 303 3
Viso — 238

J. M. Danielius.
30 1 88 23 245 2
34 3 101 16 292 4
36 26 103 1 297 1
41 6 109 4 299 6
74 9 126 9 311 4
77 2 173 1
83 14 207 1
Viso — 123

K. Gugis.
1 4 87 12 194 5
21 1 109 1 226 14
43 3 122 9 251 2
46 5 139 7 284 3
50 10 176 5 289 1
77 2 185 8
Pav. 3
Viso — 82

M. J. Damijonaitis.
4 1 173 5 207 1
31 4 176 3 208 2
134 5 185 14 251 3
167 2 194 2 289 1
Viso — 43

Dr. Biežis.
13 27 31 1 164 3
21 1 103 1 180 2
Viso — 35

A. B. Strimaitis.
40 3 105 12 245 2
43 3 126 1
50 1 129 2
86 8 190 5
Viso — 44

J. F. Makaveckas.
113 32 Viso — 32

Salauskas.
50 11 77 1 Viso — 12

E. N. Jeskevičiutė.
27 6 63 1 103 1
126 1 139 1 177 2
180 1 198 1 Viso — 14

S. E. Vilaitis.
105 2 250 22 Viso — 24

Raginskas.
30 1 156 2 224 7
Viso — 10

P. Mikolainis.
43 22 126 1 Viso — 23

J. Skritulskas.
34 1 38 8 230 1
Viso — 10

S. Zabarskis.
136 14 Viso — 14

J. Slarkevičis.

130 10 Viso — 10

Jecionis.
50 7 114 1 212 1
245 1 Viso — 10

V. Kamarauskas.
7 3 126 1 167 3
245 2 Viso — 9

J. Overaitis.
21 6 Viso — 6

Žiukas.
241 3 Viso — 3

T. Stankevičia.
57 3 157 3 Viso — 6

J. Sakalauskas.
46 3 77 1 Viso — 4

K. Steponavičia.
63 1 77 1 135 1
139 1 157 3 185 1
289 1 Viso — 9

A. Galinauskas.
305 6 Viso — 6

V. Pavilaitis.
46 3 Viso — 3

Masevičius.
50 5 Viso — 5

K. Varašius.
50 1 82 1 89 1
287 1 Viso — 4

A. Laukaitis.
155 5 Viso — 5

Z. Puišiutė.
78 4 Viso — 4

K. Rakelevičia.
53 5 304 3 Viso — 8

Dr. Baltrušaitienė.
83 1 287 2 Viso — 3

J. Ambraziejus.
50 1 241 1 245 1
Viso — 3

St. Gegužis.
41 2 87 1 241 1
292 3 Viso — 7

A. B. Žemantaitis.
122 3 Viso — 3

R. Mizara.
176 1 302 2 Viso — 3

J. Dundulis.
50 1 230 1 304 1
Viso — 3

L. Savickas.
30 1 175 1 Viso — 2

K. Rugis.
226 2 Viso — 2

Klimas.
177 1 Viso — 1

G. Gegužis.
241 2 Viso — 2

Naikelis.
173 1 Viso — 1

Ansas.
7 3 Viso — 3

P. Žalnieraitis.
46 1 Viso — 1

Dr. Graičunas.
139 1 Viso — 1

F. Živatas.
21 1 30 1 46 1
Viso — 3

J. Naveckas.
50 1 Viso — 1

J. Gelveckas.
115 1 Viso — 1

W. Liutkus.
50 1 Viso — 1

J. Gelšis.
177 1 Viso — 1

J. Sekys.
41 1 Viso — 1

K. Kubilius.
191 1 Viso — 1

F. Matulaitis.
34 1 200 1 Viso — 2

J. Derius.
35 1 Viso — 1

Gilbaitis.
30 1 Viso — 1

P. Jurgeliutė.
191 1 Viso — 1

L. Rulkauskas.
226 1 Viso — 1

J. Tilinda.
308 2 Viso — 2

J. Linonis.
83 1 Viso — 1

B. Galavickas.
226 2 Viso — 2

J. Stankevičia.
103 1 126 1 Viso — 2

A. Grigaitis.
87 1 Viso — 1

A. Poškus.
87 1 Viso — 1

K. Cepukas.
226 1 Viso — 1

Vaškas.
241 1 Viso — 1

A. Iveskevičia.
105 1 Viso — 1

A. Metelanis.
101 1 Viso — 1

Martišius.
241 1 Viso — 1

M. Truska.
245 1 Viso — 1

K. Stankevičia.
293 1 Viso — 1

J. Žemantauskas.
297 1 Viso — 1

Alekšis.
297 1 Viso — 1

Kucinskas.
297 1 Viso — 1

J. Lukošius.
308 1 Viso — 1

ANT IŽDO GLOBĖJŲ.

J. M. Danielius.
1 42 85 10 200 9
3 17 86 1 203 18
4 8 88 7 205 19
6 10 89 5 207 5
7 2 90 30 208 9
10 12 100 11 211 140
11 24 101 1 212 26
13 20 103 5 223 16
14 31 104 4 225 25
17 15 105 13 226 20
21 21 107 7 227 8
23 30 109 10 231 7
24 2 110 5 232 10
26 1 113 32 233 7
29 36 115 6 238 11

30 27 116 1 241 16
31 3 120 1 245 3
34 25 122 19 250 23
35 9 124 17 251 10
36 34 126 15 253 5
38 18 129 1 255 13
40 20 131 5
41 6 132 15 258 15
43 16 134 4 275 20
46 2 135 22 278 11
51 13 136 3 284 14
52 16 139 2 288 22
54 4 142 7 289 1
57 22 145 7 297 3
60 16 156 4 302 12
63 5 157 5 303 35
66 14 168 18 304 4
74 12 170 15 306 13
75 13 173 2 309 14
76 62 176 8 310 4
77 39 178 8 311 12
81 2 185 6
82 20 187 64
83 37 193 2
Pav. 22
Viso — 1,721

J. Stankevičius.
1 1 77 12 159 23
2 11 82 4 161 17
3 17 83 20 164 8
6 3 85 5 174 1
9 9 88 2 177 5
12 6 90 3 180 14
13 31 92 9 181 21
14 9 93 4 188 7
16 9 94 12 191 79
18 13 101 21 198 10
21 34 102 8 204 6
22 5 103 18 206 10
27 7 106 8 231 10
29 5 114 6 235 3
31 2 115 5 238 2
33 12 120 14 245 5
34 13 125 3 252 7
35 29 126 1 256 2
36 15 128 6 266 11
39 8 130 10 267 2
41 2 131 4 277 6
42 12 139 22 279 17
46 11 143 34 283 24
50 19 152 10 286 5
57 31 155 51 289 8
60 11 156 42 293 14
63 13 157 3 308 55
70 17 158 58
Pav. 4
Viso — 1,126

K. Varašius.
1 1 87 20 185 3
4 6 88 17 193 4
7 2 89 4 194 15
10 1 90 1 203 18
14 4 92 15 205 6
21 2 100 11 207 4
24 9 103 6 208 20
26 1 104 4 212 26
29 26 105 21 225 25
30 2 109 14 226 4
34 10 113 32 227 8
35 10 116 1 232 10
36 34 120 1 238 9
38 2 122 9 241 15
43 5 124 2 246 43
46 2 126 1 253 5
50 11 129 4 255 13
53 2 134 2 256 14
57 9 139 12 258 15
60 15 145 5 275 17
63 5 156 2 278 11
77 9 157 17 284 10
78 1 167 2 287 3
81 2 170 15 288 22
82 23 176 7 289 1
83 2 178 8 292 4
85 1 180 6 306 5
309 14
Pav. 11.
Viso — 791

E. N. Jeskevičiutė.
1 1 85 5 180 15
2 11 88 3 181 17
6 2 90 4 188 7
9 4 94 12 191 80
16 9 103 22 198 8
21 30 114 13 205 2
27 8 120 10 206 11
33 14 126 1 266 11
34 16 130 10 267 2
35 19 131 4 277 6
40 1 135 22 279 17
42 12 139 20 283 24
46 11 143 32 286 5
57 36 152 10 289 16
60 14 157 3 293 5
63 15 158 55 304 13
70 17 164 3 308 54
77 15 174 1
83 1 177 5
Pav. 2
Viso — 766

J. O. Širvydas.
10 11 75 1 135 2
13 21 76 60 168 18
14 30 83 9 187 64
21 1 85 10 194 7
34 10 90 9 223 16
38 8 105 1 231 6
40 1 107 8 245 5
50 1 129 1 303 35
52 16 131 6 311 15
44 7 132 16
Pav. 5
Viso — 400

P. Jočionis.
3 17 83 17 177 3
14 10 93 4 181 4
18 13 101 21 191 4
22 5 102 8 204 6
29 5 104 4 223 1
31 3 106 8 231 18
35 6 114 2 235 3
36 10 125 3 245 5
40 1 128 6 252 7
41 2 155 53 256 2
46 4 156 42 305 1
50 16 159 23
82 4 164 9
Pav. 6

Viso — 348

M. A. Raginskas.
1 10 23 22 83 3
5 9 30 18 156 1
6 12 53 2 203 30
7 39 67 34 207 3
9 1 68 58 266 1
12 29 79 22 267 21
Viso — 315

J. Kazakevičia.
1 41 12 22 68 58
5 6 30 1 72 13
6 1 35 1 203 30
7 52 45 14 267 20
Viso — 259

J. Overaitis.
21 50 211 150
39 8 274 5
Pav. 1
Viso — 214

J. Žemantauskas.
11 25 75 10 292 4
31 1 88 12 297 3
34 8 101 2 299 6
51 13 109 2 302 7
66 14 257 10 306 9
Viso — 126

J. Derius.
1 10 33 2 110 85
7 3 72 13 115 4
Viso — 117

J. M. Damijonaitis.
34 5 83 28 167 2
40 17 101 5 185 1
41 3 124 9 194 2
74 12 126 1 233 7
75 1 129 2 251 1
76 2 132 2
Viso — 100

J. Nienius.
1 5 35 11 105 3
30 6 45 14 115 44
Viso — 83

J. Ambraziejus.
14 2 85 3 245 2
34 2 129 1 250 22
43 2 134 7 287 5
50 5 142 5 302 5
54 6 200 1 304 4
57 1 231 1 310 3
75 1 241 1
Pav. 1
Viso — 80

V. Soloveičikas.
5 2 51 1 180 2
13 25 63 1 198 6
21 2 135 1 207 7
31 1 157 1 223 1
34 2 161 17
38 3 164 4
Pav. 2
Viso — 78

J. S. Gilvickas.
67 34 79 33 Viso — 67

V. Kamarauskas.
3 16 77 1 176 3
21 1 88 2 185 8
30 1 105 3 204 1
35 1 145 3 251 10
60 1 167 2 297 1
Viso — 54

A. B. Strimaitis.
23 6 107 1 145 2
26 2 126 6 241 2
30 12 129 1 292 4
105 11 131 1
Pav. 4
Viso — 52

P. Dėdynas.
24 4 129 1 287 2
57 22 169 5
83 1 205 13
Pav. 1 Viso — 49

M. Rugis.
24 3 246 43 Viso — 46

M. Truska.
101 1 224 8 292 4
109 3 245 8 299 6
126 1 257 10 306 3
Viso — 44

K. Gugis.
21 3 87 9 185 1
20 1 125 1 226 4
36 6 134 2 251 2
50 6 139 2 305 2
86 2 167 1 Viso — 42

T. Paukštis.
21 2 105 1 200 1
30 1 126 1 207 2
57 2 134 3 208 9
87 5 175 1 251 4
89 2 176 1 Viso — 35

S. Bakanas.
86 8 104 3 128 4
90 17 Viso — 32

M. J. Vokietaitis.
77 29 Viso — 29

Dr. Graičunas.
1 4 74 12 129 1
34 1 82 1
50 5 87 4 Viso — 28

A. Mikalauskas.
51 1 124 6 142 5
74 12 126 1 297 2
Viso — 27

St. Pauža.
83 8 101 16 Viso — 24

J. Silingas.
157 23 Viso — 23

J. Liutkauskas.
30 2 129 2 173 7
124 5 142 2 226 3
Viso — 21

V. S. Jokubynas.
57 9 136 11 Viso — 20

W. M. Bush.
17 15 275 3
Pav. 1 Viso — 19

J. Skritulskas.
29 10 57 1 198 6
34 2 Viso — 19

[illegible]

2 2 30 12 230 2
Viso — 16

P. Jurgeliutė.
26 1 176 1 224 8
46 2 198 2
Pav. 1 Viso — 15

R. Mizara.
75 2 212 2 302 1
207 7 241 1
Pav. 2 Viso — 15

K. Steponavičius.
92 11 158 1 226 1
103 1 205 1 Viso — 15

J. Katkus.
86 15 Viso — 15

P. Lekavičius.
92 14 Viso — 14

A. Metelionis.
21 1 60 1 180 2
27 1 82 3 205 3
Viso — 11

P. Mikolainis.
43 4 126 1 226 6
Viso — 11

St. Gegužis.
46 2 87 8 297 1
Viso — 11

J. T. Vitkauskas.
126 11 Viso — 11

J. J. Žilius.
169 1 274 4 305 6
Viso — 10

S. Biežis.
21 1 103 1 167 1
35 1 164 2 177 3
50 1 Viso — 10

A. Nanartonis.
284 10 Viso — 10

J. M. Baltrukoniutė.
136 10 Viso — 10

T. Dundulis.
9 1 180 4 207 2
129 1 185 1 Viso — 9

K. Jurgelionis.
1 1 109 1 226 1
36 6 Viso — 9

A. Šaukevičia.
23 9 Viso — 9

J. Bulota.
78 9 Viso — 9

M. A. Goberis.
194 9 Viso — 9

P. Montvila.
34 8 Viso — 8

V. Širvydas.
35 7 83 1 Viso — 8

J. Sekys.
41 8 Viso — 8

K. Šnuolis.
200 8 Viso — 8

Z. Puišiutė.
43 2 78 3
Pav. 2 Viso — 7

Neviackas.
50 5 75 2 Viso — 7

K. Deveikis.
194 7 Viso — 7

P. Galskis.
226 7 Viso — 7

J. Bemelis.
46 6 Viso — 6

A. S. Kuizin.
122 6 Viso — 6

J. A. Povilaitis.
176 6 Viso — 6

S. E. Vitaitis.
9 3 241 2 Viso — 5

J. Mockevičius.
38 5 Viso — 5

V. Povilaitis.
46 5 Viso — 5

V. Suckus.
53 5 Viso — 5

P. Kasparas.
78 5 Viso — 5

A. Matulaitis.
158 3 167 1 226 1
Viso — 5

Dr. Naikelis.
173 5 Viso — 5

J. Simanauskas.
176 5 Viso — 5

V. J. Daunora.
190 5 Viso — 5

A. M. Makauskas.
190 5 Viso — 5

J. Gerdauskas.
198 2 200 3 Viso — 5

A. Šarkšnas.
230 5 Viso — 5

K. Liutkus.
23 4 Viso — 4

J. Mikalauskas.
34 4 Viso — 4

J. Gribas.
46 4 Viso — 4

A. M. Augunas.
83 2 105 1 250 1
Viso — 4

K. Makarevičia.
142 4 Viso — 4

P. Kasparas.
175 4 Viso — 4

G. Janulis.
175 4 Viso — 4

J. Nečiunas.
230 4 Viso — 4

W. Jančaitis.
2 3 Viso — 3

J. Ambrozevičius.
21 3 Viso — 3

J. Baltrušaitienė.
40 1 230 2 Viso — 3

A. Ivaškevičius.
43 2 126 1 Viso — 3

Dr. Klimas.
126 1 297 1 311 1
Viso — 3

T. Jurėnas.
200 3 Viso — 3

Markus.
226 3 Viso — 3

J. Sidara.
241 3 Viso — 3

J. Jasiulevičius.
241 3 Viso — 3

Matuzas.
21 2 Viso — 2

V. Tabaras.
35 2 Viso — 2

J. Rurgis.
35 2 Viso — 2

Vaitelis.
57 2 Viso — 2

A. Kavaliauskas.
83 2 Viso — 2

Pr. Bajoras.
103 2 Viso — 2

J. Gudaitis.
124 2 Viso — 2

Valančauskas.
129 2 Viso — 2

J. Juzėnas.
142 2 Viso — 2

P. Rauktis.
158 2 Viso — 2

F. Slaviskas.
164 2 Viso — 2

A. A. Pakšys.
212 2 Viso — 2

J. Marcinkevičius.
212 2 Viso — 2

J. Ambrozaitis.
223 2 Viso — 2

J. Vaitkus.
284 2 Viso — 2

A. Zimantas.
284 2 Viso — 2

J. Kuzminskas.
287 2 Viso — 2

J. Kazlauskas.
305 2 Viso — 2

Kazakaitis.
1 1 Viso — 1

Basanavičius.
1 1 Viso — 1

Butkevičius.
1 1 Viso — 1

S. Rinkevičia.
1 1 Viso — 1

Sauvids.
1 1 Viso — 1

Montvida.
21 1 Viso — 1

Uvick.
21 1 Viso — 1

Šlapelis.
21 1 Viso — 1

J. Gaižauskas.
24 1 Viso — 1

L. Savickas.
30 1 Viso — 1

Matulaitis.
30 1 Viso — 1

Maslauskienė.
30 1 Viso — 1

Reklevič.
30 1 Viso — 1

Noveskas.
30 1 Viso — 1

A. Chelkis.
30 1 Viso — 1

Paškauskas.
35 1 Viso — 1

J. Alenckas.
35 1 Viso — 1

G. Šnipas.
35 1 Viso — 1

G. Jokimaitis.
35 1 Viso — 1

J. Vaišnis.
35 1 Viso — 1

J. Žukauskas.
41 1 Viso — 1

P. Žalnieraitis.
46 1 Viso — 1

J. Skripkiunas.
46 1 Viso — 1

J. M. Buchinsky.
50 1 Viso — 1

Pesaitis.
57 1 Viso — 1

J. Ragutis.
82 1 Viso — 1

A. Laukaitis.
82 1 Viso — 1

R. Depsas.
83 1 Viso — 1

J. Ginkus.
83 1 Viso — 1

Vaitulionis.
83 1 Viso — 1

Povilaika.
83 1 Viso — 1

J. Šukis.
87 1 Viso — 1

K. Junevičienė.
87 1 Viso — 1

A. Karalius.
87 1 Viso — 1

Januška.
109 1 Viso — 1

B. Lenkauskas.
109 1 Viso — 1

J. F. Makaveckas.
124 1 Viso — 1

Jaskevičius.
129 1 Viso — 1

Akstinas.
129 1 Viso — 1

Dr. Juška.
129 1 Viso — 1

J. Alksninis.
142 1 Viso — 1

A. Pilvelis.
142 1 Viso — 1

J. Puidokas.
142 1 Viso — 1

Vausukaitis.
142 1 Viso — 1

P. Dambrauskas.
145 1 Viso — 1

J. Lazauskas.
191 1 Viso — 1

K. Matuliokas.
191 1 Viso — 1

K. Kubilius.
191 1 Viso — 1

V. Daukša.
204 1 Viso — 1

J. M. Drangelis.
226 1 Viso — 1

Jurgelionienė.
226 1 Viso — 1

Kulikauskas.
226 1 Viso — 1

Gavenas.
230 1 Viso — 1

V. Stravinskas.
230 1 Viso — 1

M. Juknavičius.
230 1 Viso — 1

J. Česna.
241 1 Viso — 1

J. Malinauskas.
241 1 Viso — 1

Dekulis.
245 1 Viso — 1

Gradaitis.
245 1 Viso — 1

J. Juška.
289 1 Viso — 1

J. Žalpis.
302 1 Viso — 1

J. Ukanis.
308 1 Viso — 1

P. Lazauskas.
Pav. 1 Viso — 1

Mrs. Strimaitis.
Pav. 1 Viso — 1

K. Širvydienė.
Pav. 1 Viso — 1

S. Mockus.
Pav. 1 Viso — 1

M. Mockapetris.
Pav. 1 Viso — 1

F. Matulaitis.
Pav. 2 Viso — 2

J. Brazinskas.
Pav. 2 Viso — 2

P. Mizeris.
Pav. 2 Viso — 2

ANT DAKTARO-KVOTĖJO.

Dr. S. Biežis.
1 1 87 2 180 17
2 11 88 4 181 21
3 15 90 4 188 6
5 1 92 5 191 76
6 3 93 4 193 3
9 6 94 12 194 7
12 8 101 33 198 8
14 13 102 8 200 1
16 9 103 21 204 7
18 13 104 4 205 3
21 34 106 8 206 11
22 5 109 16 212 18
27 12 114 5 223 1
29 5 115 5 226 5
30 5 120 2 231 11
31 2 124 2 235 8
33 14 125 4 238 5
34 15 126 2 245 8
35 33 128 6 247 5
36 29 129 7 252 2
39 8 130 10 256 2
40 1 131 4 266 10
41 2 134 9 267 2
42 12 136 2 277 4
46 12 139 27 279 17
50 32 143 34 283 24
51 14 152 10 286 5
57 24 155 45 289 11
60 10 156 35 293 6
63 15 158 41 304 14
70 17 159 23 305 5
77 22 161 17 308 52
82 3 164 11
83 24 174 1
85 5 177 8
Pav. 8
Viso — 1,249

Dr. E. G. Klimas.
1 39 67 34 156 2
3 2 68 58 168 18
5 4 74 21 176 3
6 6 76 62 178 8
7 21 79 28 187 60
10 12 83 33 194 3
11 20 85 5 200 2
12 22 87 2 203 30
13 21 90 14 204 1
14 32 100 11 211 147
21 1 101 5 231 5
23 24 105 7 233 7
30 5 107 8 241 3
34 38 110 20 245 9
38 4 113 32 256 11
40 20 115 44 267 20
41 2 122 4 287 1
43 10 124 9 297 4
46 2 126 14 302 7
52 16 131 6 303 35
53 7 132 17 306 4
54 4 135 24 311 15
60 4 142 8
Pav. 8
Viso — 1,185

Dr. Matulaitis.
1 15 90 15 211 1
4 11 92 14 212 4
5 2 101 1 223 16
6 5 103 3 224 8
7 20 104 4 225 25
14 4 105 1 226 14
21 52 109 1 231 2
23 12 110 65 232 10
24 10 115 3 241 20
26 3 120 10 246 46
29 1 124 16 247 2
30 29 126 8 250 1
34 6 128 5 252 5
35 11 139 4 253 5
36 1 142 5 255 13
38 14 145 4 256 3
41 1 155 4 257 10
43 12 157 19 258 15
45 14 158 19 263 7
46 4 167 2 266 2
50 2 169 7 267 1
54 6 170 15 274 5
57 33 174 11 275 20
60 10 176 5 278 11
63 7 180 6 284 16
66 14 185 7 287 4
75 12 187 4 288 22
77 3 188 1 292 8
78 9 191 4 293 10
79 4 194 16 297 1
81 2 198 2 299 6
82 24 200 11 302 3
83 12 203 18 305 4
86 13 204 1 306 11
87 6 205 19 309 14
88 29 207 15
89 4 208 15
Pav. 17
Viso — 1,148

Dr. Graičunas.
2 3 103 1 212 10
7 3 105 7 227 8
9 3 120 3 230 4
17 15 122 15 241 2
29 37 129 2 245 2
30 5 142 3 277 2
31 4 157 3 284 3
34 3 167 1 297 2
50 6 175 5 308 4

74 2 176 2 310 3
87 9 193 3
88 2 198 8
Pav. 2
Viso — 187

Dr. Karalius.
1 4 77 32 139 3
21 1 85 5 185 17
27 5 86 4 238 6
46 5 87 14
Pav. 1
Viso — 97

Dr. A. Montvydas.
21 1 83 1 185 7
50 12 139 3 226 15
75 1 176 8
Viso — 48

Dr. Naikelis.
1 1 145 5 226 1
36 17 167 2 289 1
129 3 208 6
Viso — 35

Dr. J. Valukas.
83 1 136 5 250 22
Viso — 38

Dr. Jonikaitis.
21 1 105 8 305 2
60 6 136 7 Viso — 24

Dr. A. Bacevičius.
3 16 Viso — 16

Dr. Strikolis.
122 15 Viso — 15

Y. Sarpalus.
230 12 Viso — 12

M. Devenis.
21 5 142 3 176 1
85 2 Viso — 11

Dr. Dambrauskas.
30 8 Viso — 8

Dr. Misevičia.
83 2 190 5 Viso — 7

Dr. Baltrušaitienė.
35 2 75 1 156 3
Viso — 6

Dr. Bronušas.
30 3 176 1 287 1
Viso — 5

Dr. Kaškevičius.
40 1 302 3 Viso — 4

Dr. Juška.
129 2 Pav. 1 Viso — 3

Dr. Drangelis.
226 2 Viso — 2

Dr. Kulis.
9 1 Viso — 1

Dr. Mikolaitis.
41 1 Viso — 1

Dr. Janulaitis.
115 1 Viso — 1

Dr. Dovidonis.
139 1 Viso — 1

Dr. Žilvitis.
212 1 Viso — 1

Margeris.
Pav. 1 Viso — 1

A. Zimantas.
Pav. 1 Viso — 1

KOMISIJOS ŽODIS.

Žemiau pasirašiusieji buvome Pildomosios Tarybos pakviesti suskaityti balsus nominuojamų kandidatų į urėdus SLA. valdybos. Nominavimo balotai mums buvo priduoti atatinkamoj tvarkoj.

Prie to randame reikalingu padaryti keletą pastabų, buten:

1. Tulų kuopų raštininkai neišpildo blankų pilnai taip kaip yra centro reikalaujama, iškraipo kandidatų pavardes, apleidžia vardus, taip kad susidurus su vienaip skambančioms pavardėms komisijai nėra galimybių atspėti kam balsai priklauso, delto mes ir dedame sąskaiton taip kaip atradome ant balotų ir balsavimo blankų.

2. nariai balsuotojai atiduodami savo balsą matomai nepasiklausė kuopos viršininkų ar tų narių, kurie tampriau seka SLA. reikalus, atiduoda savo balsus už suspenduotus ir senai išbrauktus asmenis, arba net suvis niekuomet nepriklausiusius žmones prie SLA. Tokis balso atidavimas už nežinomus asmenis, arba suvis neatatinkamus tam urėdui sudaro daugybę kandidatų gaunančių po pora ar po vieną balsą. apsunkina komisiją, užima laiką ir vietą organe. SLA. turi slaptą balsavimą jau per penkiolika metų ir ligšiol dar nariai nepasimokino kaip reikia balsavimai tinkamai atlikti.

3. Atrandame, kad SLA. narių priklauso suviršpenkiolikos tukstančių, o nominacijose išėjo balsuoti vos keturi tukstančiai; tas aiškiai įrodo kaip musų nariai nesirupina savo organizacijos reikalais, nesinaudoja duotomis jiems privilegijoms, didžiuma narių atsiduoda mažumai, kad juos valdytų, todel pareiškiame, kad busenčiuose rinkimuose visi kas gyvas išeitumėte balsuoti, nes dabar daug kuopų visai neprisiuntė nominacijų.

4. Jeigu pasirodytų balsų sąskaitoje koki neaiškumai, tai nekelkite protestų ir nekaltinkite balsų skaitymo komisijos delto, kad tie neaiškumai yra pačių kuopų pagaminti. Su klausimais kreipkitės laiškais prie Centro Sekretorės, kuri perduos balsų skaitymo komisijai.

Komisijos nariai:
A. B. Strimaitis,
S. Pauža,
Vyt. Širvydas.

Paskolinti yra prakilnu, bet tą paskolą užmiršti yra daug kartų prakilniau.

• • •

Lietsargių likimas panašus į moterų: blogiausiai išrodantis pasilieka.

LIETUVIAI AMERIKOJE

DETROIT, MICH.

Naktinė klinika.

Naktinė klinika savo bute, ant 1218 Westminster gatvės, praneša nepaprastą naujieną visuomenei, kad atidarė vakarines klinikas sausio 5 d., 1924 m., šiose šakose:

Dentisterija (dantų priežiura), Veneriškos Ligos, Tarpinis Sveikatos peržiurėjimas.

Veneriškų ligų ir dentisterijos klinikos bus atidarytos vyrams ir moterims antradieniais ir šeštadieniais 5-tą val. vakare, kuriose darbininkai žmonės bus aprupinami veltui tais svarbiais sveikatos užlaikymo reikalais ir bus jiems teikiama pagalba.

Tarpinis sveikatos peržiurėjimas bus duodamas vieną kartą į metus tiems žmonėms, kurie išrodo paviršutiniai sveiki, tačiau turi savy pasislėpusias lygas, kurias galima butų išgydyti kol dar nėra pervėlu, kad tokiu budu žmonės neužsikrėstų kitomis didesnėmis ligomis. Toks peržiurėjimas kainuos 75c. Kiekvienas pacijentas galės gauti savo sveikatos paliudijimą, kuriame bus pranešta apie jos ar jo sveikatos stovį. To paliudijimo duplikatas, jei butų reikalo, bus galima pasiųsti pacijento šeimynos gydytojui.

Organizacijos, kurios norės žinoti apie savo narių sveikatos stovį, galės buti aprupintos nužemintomis kainomis. Motinų Kliubas iš Oakland gatvės buvo pirmutinė organizacija, kuri aprupinta tokiu sveikatos peržiurėjimu.

Gruodžio 31 d. Lietuvių Kliubo Bendrovė surengė koncertą. Publikai labiausiai patiko, kuomet jaunos mergaitės labai puikiai padainavo keletą dainelių, vadovaujant mokytojai Grasei Laučiukei. Garbė tiems tėvams, kurie savo kudikius lavina dailės ir muzikos, nes tie jauni diegialiai netik palinksmina visus, bet kartu auklėjasi musų ateities gyvenimui veikėjai.

Po koncertui prasidėjo šokiai ir visa publika salėje ir sklepe šoko ir linksminosi palydėdami senus metus ir sulaukdami naujųjų metų. Reikia Kliubą pagirti už surengimą tokios pramogos, nes jei tankiau toki parengimai butų daromi, tai ir Detroito jaunimas pradėtų daugiau lavintis dailėje ir muzikoje ir šiaip kiekvienam lietuviui esti progos pasilinksminti ir dorai laiką praleisti. Kliubui vertėtų laikyti atidarytu kasdien nors kliubo sklepą, nes kliubas turi apie 300 narių, tad butų vieta kur susirinkti ir laikas praleisti.

Darbai Detroite pastaruoju laiku apsistoja ir mažesnės dirbtuvės visai nustojo dirbę. Didesnės dirbtuvės dar dirba, bet naujai atvykusiam gauti darbas yra labai sunku. Girdėtis, kad Fordas ketina išleisti daugiau automobilių, todel didina savo dirbtuves ir atpirkęs nuo kitos kompanijos didelį plotą žemės stato stubas savo darbininkams. Sakoma, kad statys apie 30,000 naujų stubų. Su Fordu nėra juokų ir jei jis ką nors užmano atlikti, tai tikrai ir atlieka.

Abelnas Detroito lietuvių gyvenimas yra įvairus. Vienok prie kiekvienos progos tenka pastebėti tas liudnas faktas, kad „munšaino" gadynė Detroito lietuvių gyvenime pilnai vyrauja. Yra net ir tokių šeimininkių, kurios delei to nelabojo „munšaino" negali išsiblaivyti ir kaip reikiant savo namus prižiurėti. Yra tai kenksmingas ir net pražutingas paprotis, bet jisai su kiekviena diena vis gilyn ir gilyn savo šaknis leidžia į musų gyvenimą, todel reikėtų kas nors daryti, kad tam blogumui užkirtus kelias.

J. Vingilis.

ST. LOUIS, MO.

Kadangi šiame mieste yra nedidelis skaitlius lietuvių, tad ir nepasižymi dideliu veikimu visuomeninėje dirvoje, kaip kad tenka pastebėti kitų lietuvių kolonijų veikimą. Apart to, čionai lietuviai gyvena labai išsiskirstę — po kelias šeimynas kiekvienoje miesto dalyje ir užmiestyje, todel yra sunkus susisiekimas, mažai viens su kitu susipažįsta ir visus savo reikalus veda su svetimtaučiais.

Vienok čionai randasi kelios pašalpinės draugijos bei kliubai, bet tos draugijos daugiau panašios į biznio įstaigas, negu į sociales draugijas, kurios rupintųsi lietuvių tautiniu judėjimu. Taipgi čionai yra kuopų ir kuopelių įvairių organizacijų ir įvairių ratelių. Bet prisižiurėjus arčiau tų visų kuopelių ir ratelių veikimui, tai pastebi, kad jos visos, išskyrius gal tik vieną SLA. kuopą, serga džiovos liga. Taipgi nesunku atspėti ir priežastį tokio jų sunykimo. Tų visų kuopelių ir ratelių vadonai daugumoje yra siaurų pažiurų fanatizmu užsikrėtę žmonės, kas galutinai užmuša pažangą ir kulturą, nežiurint kokių pažiurų jie nebutų.

Berods turime keletą ir pusėtinai prasilavinusių inteligentų. Pavizdžiu turime tris daktarus, vieną studentą, kuris lanko Wašington Universitetą ir keletą kitų vyrukų, lankiusių vidurines mokyklas Lietuvoje. Bet šitie žmonės niekuomet viešame musų gyvenime nedalyvauja — jie laikosi nuošaliai visų musų veikimų. Apie daktarų lietuviškumą butų sunku pasakyti, nors ir kalba lietuviškai (gal buvę Lietuvos piliečiai), bet kiti yra žinomi iš jų praeities veikimų. Vienok jie laikosi nuošaliai del to, kad musų gyvenimas suiręs, pilnas keršto ir visokių bereikalingų vaidų, kas ir atstumia daugiau išsilavinusius žmones nuo veikimo. Man vieno tokio buvusio veikėjo užklausus, kodel jisai neprisideda prie viešųjų darbų, jisai atsakė: Ar sveiku protu žmogus gali maišytis į tokį veikimą, kokis šiandien yra tarpe Amerikos lietuvių? Kaip bematant tuojaus pradės tave niekinti, šmeižti, intrygas varinėti, neapykantą kelti, nes šiandien Amerikos lietuvių gyvenimas tokioj suirutėj, kad net sunku pasakyti iš kurio galo butų galima pradėti veikt. Tai labai teisingai pasakyta.

Taipgi ir privatis lietuvių gyvenimas nekokis. Pažvelgus į vietos lietuvių gyvenimą prisieina su skaudama širdimi minėti, kad jie yra dideliam moraliam ir materialiam nupuolime. Ir to didžiausiu kaltininku yra naminis „munšainas". Musų šeimininkės kuomet prisiragauja to raugalo, tai žiurėk kiekviena tik ir kalba apie biznį ir to „biznio" rasi visur, kur tik nepasisuksi — pilnos pakampės. Gerai dar, kad čionai gamta yra milaširdinga ir nėra tokių speigų, kaip rytinėse valstijose, nes kitaip, tai daugelis „prisilinksminusių" musų brolių ir galą gautų — sušaltų po gatves besivoliodami.

Taipgi daugumas ir lietuvių moterų neatsilieka nuo vyrų. Ir jos traukia „munšainą" ir prisigėrę net mažiausios gėdos pajautimo nustoja. Kas darosi tarpe „munšaine" skęstančių žmonių, tai sunku ir net negalima apsakyti. Ir tokiose aplinkybėse auklėjama musų priaugančioji karta. Ko mes sulauksime ir kas bus iš to musų gyvenimo, tai sunku ir pasakyti.

St. Louijietis.

GERBIAMI DRAUGAI AMERIKIEČIAI.

Jųs gyvenate daug geresnėse aplinkybėse materialiai ir dvasiniai, negu Lietuvos darbininkai. Jųs turite laisvos minties, bei progresyvės literaturos, kurios Lietuvoj stoka ir yra labai pageidaujama. Tad draugai, turėdami tėvynėj gimines ir pažįstamus siuntinėkite knygas ir laikraščius, kelkite susipratimą tarp savo vientaučių.

Gal atsiras tokių draugų, kurie prisidės prie padidinimo taip mažo knygynėlio, kurį turiu iš keliolikos knygučių, del pasiskaitimo vietos jaunimui. Neišgalėdamas daugiau įsigyti knygų, labai maloniai prašau jusų prisiųsti mums knygučių, kurias turite perskaitę arba maźai naudojamas. Mes jomis tinkamai pasinaudosim ir prasilavinsim, už ką busim amžinai dėkingi Jums Draugai Amerikiečiai!

Povilas Vismontas, Raseinių apskritys, Kražių paštas, Lithuania.

PAPILDYKIME TRUKUMUS.

Neužtenka Lietuvos ukininkui išmokti žemę gerai apdirbti, kad grudas pasėtas atneštų kuodidžiausį uždėrėjimą. Jis privalo žinoti marketo kainą ir kur — kaip toli marketas randasi, kad tąjį užaugintą grudą su pelnu galėtų parduoti. Neužtenka jam išmokti karvę pašerti, kad duotų daugiaus pieno. Jis privalo žinoti ir tai nuodugniai, ką su tuo pienu reikia daryti, kur pieno produktas parduoti ir kokis pelnas už jo triusą pasilieka.

Neužtenka rėkauti — šukauti: švieskime, mokykime liaudį, bet reikia pasakyti ir nurodyti kokis švietimas liaudies šiandien butiniausis. Juk negalima pasakyti, kad mes lietuviai neturime mokytų, apšviestų žmonių. Mes turime, ir tai nemažai. Kai kurios mokslo šakos-profesijos užpildytos, net ir perpildytos. Žiurėk meno srityje — jau Kaune nebesutelpa dailininkai. Ilgais plaukais, tarsi popai, vaikščioja po Laisvės Alėją, bet liaudis jų nesupranta!

Žiurėk daktarų, medikų ir chirurgų irgi nemažai, bet jie išimtinai tik laukia susergant žmogaus, kad pagydyti, ar nors mirtį palengvinti. Daktarų, medikų, chirurgų mes neturime, kad išgydyti žmones, kad padaryti operacijas, žmones apsaugoti kad nesirgtų, kad epidemijų nebutų, kad kudikiai nemirtų, kad džiova, drugys nesiplatintų.

Mes turime advokatų visokios rušies ir juo daugiau jų, juo mums sunkiau, juo mes tankiau atsiduriame teismo suole. Bet advokatų, kurie sumažintų bilinėjimus, kurie sumažintų skriaudas — apiplėšimus mes neturime. Advokatų, kurie išdirbtų teisingas, visiems prieinamas prekybos-pramonės srityse taisykles, mes neturime. Mes neturime advokatų, kurie apsaugotų mus nuo nuostolių ar tai ukininkystėj, ar pramonėj, ar profesijoj.

Mes turime inžinierių — ir kokių dar!. O vienok mes neturime nei tinkamų kelių susisiekimui, nei patogių gyvenimui namų, nei pabrikų, neigi musų miestai švarųs, apšviesti ir t.t. Kur nežengsi, tai dar primitiviškas gyvenimas pas mus, o inžinierių turime nemaža.

Mes turime kunigų — doros mokytojų ir net perdaug jų turime, kurie su Dievu mus jungia, vienok pas mus doros pajautimas nelabai aukštai stovi. Musų siela siaura, keršto ir tulžies kupinai pripildyta. Ir tai vis nuopelnas musų kunigų!

Ir kodel taip pas mus netvarkiai gyvenimas tvarkosi? Todel, kad mes tik iki pusiau mokslą pasiekėm, o kitą pusę profesionalinio mokslo, ir tai svarbesnio ir naudingesnio mokslo, palikome svetimtaučiams: žydams, vokiečiams, anglams ir kitiems — tik ne sau.

Iki klebono musų sielų ganytojai jau priaugo moksle, bet iki vyskupo, arkivyskupo kardinolo toli, toli dar lietuviams. Tas pats ir su kitomis visoms profesijoms ir menu Tas pats ir su musų ukiu, pramone ir industrija.

Musų išleistos ir leidžiamos knygos ir periodiniai laikraščiai didumu pasižymi abstraktiškais daiktais, o pozityvio, konkrečio nieko neduoda.

Štai dauguma Amerikos lietuvių nori pasiųsti Lietuvon savo draugui, pažįstamui, kaimynui dovaną, bet nežino kokia dovana butų geriausia ir tinkama. Knyga gražiausis daiktas; knyga brangiausia dovana; knyga pamokina — parodo tikrąjį kelią musų gyvenimo. Vienok atatinkamų gyvenimo reikalams knygų labai maža randi katalogе. Kas kaltas? Mes patys — musų nesubrendimas! Tik S. L. A. leidiniai yra beveik išimtinai visi naudingi, žinotini ir pamokinanti.

Tad lietuvi norėdams pasiųsti dovanas savo giminaičiui Lietuvon, ar čia Amerikoje, kreipkis su užsakimais į SLA. Administraciją, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Kiekviena knygelė ar knyga pirkta iš SLA. Administracijos — dvigubą naudą suteikia: savo įstaigą paremi ir pamokinančią, naudingą knygą gauni, kurią perskaitęs gali tuojaus pasinaudoti jos patarimais savo gyvenime ir nejučiomi pagerinti, palengvinti savo gyvenimą.

Dr. A. L. Graičunas.

NEKROLOGIJA.

A. † A. Katarina Tališauskienė, narė SLA. 155 kuopos, Benld, Ill., pasimirė sausio 9 d., 1924 m. Velionė buvo 50 metų amžiaus ir paliko dideliam nuliudime du sunu ir tris dukteris, jauniausia duktė 16 metų. Paliko du broliu ir vieną seserį Amerikoje ir vieną seserį Lietuvoje. Iš Lietuvos paėjo Žindaičių kaimo, Jurbarko valsčiaus. Amerikoje išgyveno apie 21 metus.

Velionė buvo laisvų pažiurų ir prigulėjo prie SLA. 155 kuopos, A. L. D. L. D. 160 kp. ir L. M. P. S. 71 kp. Prieš mirtį velionė prašė savo vaikų, kad ją palaidotų be jokių bažnytinių apeigų ir jos sunus, su kuriuomi ji labai gražiai sutiko, išpildė jos prašimą ir sausio 13 d., 2 val. po pietų, palaidojo savo matutę be bažnytinių apeigų Benld kapuose. Kadangi buvo graži diena, tai susirinko didelis burys velionės draugų ir draugių, kad suteikus paskutinį patarnavimą savo mylimai draugei. Buvo suteikta velionės pagerbimui daug vainikų, kuriuos dovanojo draugijos, prie kurių ji prigulėjo, giminės ir draugai. Ant kapų prieš leidžiant į duobę J. J. Guzevičius pasakė atatinkamą prakalbėlę.

Ilsėkis ramiai miela drauge ir tegul Tau buna lengva šios šalies žemelė!

K. Guzevičienė.

A. † A. Adomas Čaikus, narys SLA. 224 kuopos, Bulpitt, Ill., po sunkios ir ilgos ligos — baisiosios džiovos, pasimirė sausio 14 d., 1924 m., palikdamas dideliam nuliudime savo moterį, vieną sunų virš dešimt metų ir tris dukteris. Velionis paėjo iš Lietuvos Plaicių kaimo, Trakų apskrities, Vilniaus rėdybos. Išgyveno Amerikoje virš 15 metų ir buvo pavizdingas šios apylinkės lietuvis. Prigulėjo prie SLA. 224 kuopos ir angliakasių unijos vietinio lokalo.

Laike jo sunkios ligos SLA. 224 kuopa skyrė po du nariu kas vakaras, kad eitų velionio pridaboti nors ligi 1 val. ryto, bet kadangi SLA. konstitucijoje nėra verčiama narių prie šitokio ligonių pridabojimo tai kilus tarpe narių pasipriešinimui, kuopa pertraukė tokį savo patarnavimą ir tuomi labai apsunkino nuvargusę velionio žmoną sunkiausioje jo ligos valandoje. Velionis buvo geros širdies žmogus ir net prieš pat mirtį vis rupinos apie darbą, nuolatos prisimindamas, kad norįs dar nors kiek padirbėti, kad jo mažiausi vaikučiai galėtų pabaigti mokyklą. Bet beširdė mirtis ištraukė jį iš gyvenimo visiškai nežiurėdama jo svarbių pareigų ir paliko verkiančius vaikučius ir žmoną...

Velionis palaidotas sausio 17 d. su bažnytinėmis apeigomis Taylorville miesto kapuose. Nors oras buvo gana šaltas ir snigo, vienok velionį palydėti susirinko gražus burelis jo draugų ir giminių — 10 automobilių palydėjo į kapus, nežiurint, kad reikėjo važiuoti net 10 mylių iš Kincaid į Taylorville. SLA. 224 kuopa pagerbimui savo draugo nupirko už 15 dol. gyvų gėlių vainiką ir taipgi unijos lokalas nupirko vainiką.

Lai buna lengva musų mylimam draugui šios šalies žemelė!

Žv. S.

A. † A. Petras Grigula, narys SLA. 251 kuopos, Chicago, Ill., pasimirė 11 d. gruodžio, p. m. Velionio mirties priežastimi buvo sužeidimas automobiliaus lapkričio 22 d. ir velionis išgulėjęs ligoninėje 19 dienų pasimirė po sunkios operacijos, palikdamas dideliam nuliudime savo žmoną. Velionis buvo dar jaunas žmogus, tik 36 metų amžiaus. Iš Lietuvos paėjo Purvelių kaimo, Rietavo valsčiaus, Telšių apskrities. Buvo vedęs Barborą Kupetaitę, su kuria išgyveno 10 metų. Amerikoje išgyveno 13 metų. Taipgi Lietuvoje paliko seną motinėlę.

Velionis prigulėjo prie SLA. 251 kuopos 6 metus ir kuopa pagerbimui savo mylimo draugo nupirko gražų vainiką, už ką velionio moteris širdingai dėkoja SLA. 251 kuopos nariams. Velionis palaidotas gruodžio 14 d. Lietuvių Tautiškuose Kapuose.

Lai buna jam lengva ilsėtis šios šalies žemelėje!

J. Kupetis—SLA. 251 kp. sekr.

STRAIPSNIS 56.

Aprupinimas motinos.

Gyvybė, sveikata ir sveikas kudikio išsivystymas priklauso daugumoje nuo sveikatos ir apsaugojimo motinos. Motina gali pažeisti kudikį, kurį ji nešiojo lygiai pirm devynių mėnesių prieš gimdymą kaip ir devynis mėnesius po. Kudikio išgyvenimo proga priklauso nuo šeimynos uždarbių, tėvų sveikatos ir teisingo gyvenimo, apsaugojimo neščios motinos nuo persidirbimo, nedapenėjimo, ir rupesčių, nuo motinos gero prižiurėjimo laike neštumo ir gimdymo, pasilsėjimo, palaikymo penėjimo iš krutų ir supratlyvos motiniškos prižiuros namuose.

Daugiau pusės tų kudikių, kurie miršta pirmame mete savo amžiaus, miršta iš priežasčių sąlygų, kurios esti pas motinas. 1916 metais surašyme daugiau kaip 70 nuošimčių Suvienytų Valstijų gyventojų, buvo daugiau kaip 75,000 mirčių kudikių jaunesnių nei vienas mėnuo (jie sudarė 45.9 nuošimtį visų kudikių mirčių). Didžiuma šitų kudikių buvo toki, kurie gimė silpni delei ligų ar sužeidimų. Ne kurie iš jų mirė delto, kad motinos nežinojo kaip apsaugoti savo krutų pieną arba nesuprato svarbos penėjimo krutimis. Šitie kudikiai buvo bereikalinga auka ignorancijai ir blogoms gyvenimo sąlygoms.

Motinos apsaugojimas nebegalimas išvengti. Aikvojimas gyvasčių prie gimdymo turi buti sustabdytas, nes kiekvienas naujagimis yra netik busiantis pilietis, bet tos pačios sąlygos kurios numarina pusę mirštančių kudikių kasmet, gadina sveikatai ir gyvybei tų, kurie išlieka gyvi. Ir reikia kreipti domę ne į tuos, kurie jau mirė, bet į tuos, kurie gyvena.

Motinystės atsakomybė.

Tukstančiai kudikėlių kasmet miršta nuo apleidimo. Jie šiandien galėtų buti gyvi — sveiki ir linksmi — jei jais butų buvę tinkamai rupintasi. Kas kaltas? Suprantama, kad ne kudikis. Taigi atsakomybė priklauso tiems, kurių pareiga yra žiurėti, kad viskas kas galima butų buvę padaryta — pirma lygiai kaip ir paskui gimimo — kad apsaugojus kudikio sveikatą ir gyvybę.

Paprastai motina yra kaltinama už netinkamą kudikio priežiurą. Kai kada ji užsipelno šitos kritikos, bet daugelį sykių ir ne. Tėvas daugely atvėjų yra lygiai kaltas, o kai kada jis tik vienas ir tėra kaltas už kudikio apleidimą, arba ir mirtį. Bet nepaisykite kas kaltas — vistiek kudikis turi nukentėti. Ar tą gali skaityti teisingu apsiėjimu su kudikiu? Žinoma, kad ne.

Todel del žmonijos labo bukite žmoniški ir duokite savo kudikiui teisingą progą gyventi, buti sveiku ir linksmu, kad galėtų vėliau netik pats savimi pasirupinti, bet aprupinti gali but ir tėvą ir motiną. Atminkite, kad jusų kudikis nieko negalėjo sakyti nei už, nei prieš atėjimą į šį pasaulį — jųs jį čionai įvedėte — taigi duokite jam dabar progos.

Tukstančiai ir tukstančiai kudikių reikalauja ypatingos globos metuose tarp keturių ir šešiolikos. Jiems ypač reikalinga valgių, kurie maistingi. Jie reikalauja maisto, kuris padarys juos stipriais ir vikriais, kad stembus prieš ligas. Tėvams tokių kudikių yra stiprai rekomenduojamas Borden's Eagle Brand Pienas. Budamas puikiausiu pienu sumaišytu su geriausiu cukrumi moksliškai, jis pagelbsti nedapenėtiem kudikiam greitai atsigauti ir augti svaryn, kas reikalinga sveikatai ir stiprybei.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę atydžiai ir pasidėk juos ateičiai.

KUDIKIO sveikata ir ūgis remiasi daugiausiai ant valgio, kurį jis gauna. Kūdikis turi būti nupraustas ir papenėtas reguliariška. Jei negali žindyt kūdikio, turėtumėt vartot — Borden's Eagle Pieną

NES Borden's Eagle Pienas yra pirmaeilis kūdikių maistas, padarytas iš tyro karvės pieno ir cukraus. Jį rekomenduoja gydytojai iš priežasties jo gerumo, vienodumo, ir lengvo suvirškinimo savybių

IR užtai, kad per virš tris gentkartes užaugino daugiau kūdikių į stiprius ir sveikus vyrus ir moteris, negu visi kiti kūdikių maistai kartu sudėti. Jei Jūsų kūdikis nemiega nakčia, verkia, ir nerimauja,

IR jei kūdikis neauga į svorį, gal pienas nėra jam tinkamas. Tokiame atvejyje, Eagle Pienas išriš klausimą, taip kaip tūkstantims motinų, kurios negalėjo žindyt savo kūdikių.

JEI išpildysit kuponą apačioje šio skelbimo ir prisiųsit mums, mes atsiųsime Jum Jūsų kalboje literatūros, kaip vartot tą pieną, ir kitas svarbias informacijas.
THE BORDEN COMPANY
Borden Building New York

KUPONAS
Pažymėkit katrą Literatūrą Norit
Penėjimo Instrukcijos — Valgiai Vaikams — Kūdikių Knyga
Vardas _____ 12
Adresas _____ (Lithuanian

ŽMONIŲ SVEIKATA

NOSIS IR GERKLĖ.

Mažai žmonių pasaulyje turi tokį užsiėmimą, kuris reikalauja naudoti išimtinai jo uostymo ir ragavimo pajautimus. Yra žmonių, kurių užsiėmimas reikalauja uostyti kvėpalų, ragauti arbatą, surius ir tt., bet jie sudaro labai mažą dalį viso krašto gyventojų. Jeigu žmogus praranda uostymo ir ragavimo pajautimus, tai nors tas yra nemalonus trukumas, nes atima žmogui galimybes jausti užsiganėdinimą maiste, bet tai nėra tokiu dideliu nuostoliu sulyginus su kitais pajautimais. Vienok nors uostymo ir ragavimo pajautimai nėra taip svarbųs, kaip regėjimo arba girdėjimo pajautimai, bet tas nereiškia, jog žmogus turi mažiau domės kreipti į tas jo kuno dalis, kurios turi mažesnės svarbos.

Nosis ir gerklė yra, iš dalies, pagelbininkai ir platintojai uostymo ir ragavimo pajautimo. Nosis ir gerklė svarbųs todel, kad susiriša su maitinimo sąnariais. Yra kelias per kurį maistas ir oras įeina į kuną. Svarstant prižiurėjimą nosies ir gerklės Jung. Valstijų Viešos Sveikatos Biuras pabriežia keliolikų faktų, kurie ypatingai paliečia tų sąnarių veikimus.

Visų pirmiausia, nosis yra tas organas, per kurį mes pažįstame kvapsnį. Yra kvėpavimo svarbiausias organas. Yra kelias per kurį oras įeina į kuną ir prirengia tą orą prieš įėjimą į plaučius. Užgavimas nosies, arba jeigu delei kokios ligos ji netinkamai veikia, tas gali sulaikyti vieną ar daugiaus to organo veikimų ir tas gali asiliepti ant visos sveikatos. Kartais kudikis gemsta su kokiu nors nosies trukumu. Kartais nuo sužeidimo kudikystėj nosis pasilieka nesveika. Ir vėl, nosies pamušalas, kuris randasi nosies viduryje, gali ištinti ir visai sulaikyti kvėpavimą per nosį.

Tas nosies pamušalas yra labai svarbus, nes tankiai gera sveikata priklauso nuo jo. Kartais tavo pavadintas „šaltis galvoje" yra ištikrųjų uždegimas nosies pamušalo. Mikroskopiški organizmai yra priežastis to uždegimo. To „šalčio galvoje" tikras vardas yra „rhinitis".

Šaltis nėr priežastim tos padėties: „Rhinitis" arba šaltis galvoje yra ar tai užkrėtimas, ar bakterijų įsigavimas į nosį. Jeigu žmogus buna šaltoje vietoje ilgą laiką ir jei jo kunas susilpnėjęs, tad nuo to šalčio dar daugiau nusilpsta, užtektinai kraujo neprieina į tą dalį kuno ir kraujagyslės nosyje susitraukia. Kuomet nosies pamušalas susilpnintas, negali apsiginti nuo užkrėtimo; bakterijos, kurios visuomet randasi nosyje ir burnoje, pasinaudoja ta proga ir uždegimas seka.

Uždegimas yra pasekmės sutinimo. Šis paaiškina tą slogą, kuri tuojaus jaučiama ir kuri yra visai panaši į šalčio slogą. Kartais karštis ir skausmas seka, bet tas priklauso visai nuo platumo užkrėstos dalies ir nuo užkrėtimo smarkumo. Jeigu uždegimas užpuola visą nosies vidurį ir užkrečia mažas gysleles po akimis arba kvėpuojamą gerklę, tuomet pasekmės yra pavojingesnės, negu tuose atsitikimuose kur uždegimas pasilieka išimtinai nosies sienuose. Jeigu kiek nors tų užsislėpimų pasilieka tose mažose gyslose po akimis, išėjimas yra sulaikytas ir sutinimo skausmas yra didelis. Iš to viso matome, jog tas šaltis galvoje ne toks paprastas daiktas, kaip daugelis žmonių mano.

Šaltis galvoje gali išsiplėtoti į kitas kuno dalis, net gali pasiekti smegenis. Suprantama, jog šis mikroskopiškas organizmas yra priežastis šalčių. Nors paprastai turi mažai energijos, bet kuomet tie organizmai turi daugiaus energijos ir aštriai atakuoja nosį ir kitas artimas dalis, tuomet apsireiškimai stipresni. Šaltis galvoje turi buti prižiurėtas ir neapleistas, nes pavojingas ir į laiką gali pasilikti nuolatiniu ar kronišku uždegimu.

Geriausias laikas sulaikyti šaltį yra prieš užpuolimą. Tai yra, stengtis išvengti šalčių gavimo. Nuolatos laikyti save geroje fiziškoje padėtyje ir neiti prie tų asmenų, kurie šaltį turi. Visuomet reikia atsiminti, kad šalčio gemalai laisvai gyvuoja burnoje ir nosyje. Ypatingai kur hygieniškai tos dalys nėra aprupintos. Todel yra labai svarbu kuošvariausia užlaikyti dantis, burną, nosį ir gerklę. Prižiurėk šaltį taip, kaip prižiurėtum kitą užkrečiamą ligą. Kosėjimas ir čiaudėjimas gali perduoti šalčio ligą kitiems. Toli laikykis nuo tų, kurie serga. Jeigu pats šalčiu sirgtum, tai atsitolink nuo tų, kurie yra sveiki. Švarumas ir sanitariniai papročiai padės šaltį sumažinti.

Šviežias oras, saulės spinduliai ir užtektinai gero, šviežio vandens ir poilsis lovoje padės atsikratyti nuo šalčio. Apsaugok save nuo šalčio, tokiu budu apsaugosi save, savo šeimyną, savo artimus ir visuomenę. Naudojimas skepetaitės arba kito kokio daigto kaipo uždangos, kuomet reikalinga čiaudėti arba kosėti apsaugos tavo artimą ir tave.

Geriausias budas atsikratyti nuo šalčio yra pailsėti lovoje, kuomet tik yra galima. Ir reikalinga panaudoti lengvą vaistą viduriams paliuosuoti, valgyti neperdaug gero, lengvo valgio ir gerti vandens apie aštuonis arba devynis stiklus per dieną, kvėpuoti daug gero, šviežio oro. Ir jeigu greitai ir tinkamai neaprupintas, tai šaltis galvoje gali turėti labai apgailėtinų pasekmių. Šiuo laiku, kuomet šaltesnis oras ateina, žmonės privalo imtis ypatingų priemonių apsisaugojimui nuo šalčių galvoje. Reikia turėti užtektinai šviežio oro kambariuose. Negyvenkite tokiose vietose, kurios yra peršildytos, arba kur oras persausas. Temperaturos šlapumas tavo kambaryje lošia svarbią rolę šalčio sulaikyme.

KLIMATAS IR SVEIKATA.

Šiame laike daug daktarų yra prašoma patarti vietas, kame klimatas butų tinkamiausis sveikatai, ypatingai tiems, kurie turi silpnus plaučius. Ištikrųjų toki patarimų reikalavimai yra pamatuojami klaidingai suprastąja klimato role.

Senąją nuomonę link didelės klimato intekmės į sveikatą dabar užima nauja nuomonė, kad geras hygieniškas užsilaikymas turi daugiau svarbos, negu klimatas. Mes dabar tikime, kad permainų intekmė, ar ant gero, ar ant blogo, daugiau paeina iš permainymo gyvenimo vietos, papročių, užsiėmimo, maisto ir socialių sąlygų, negu iš permainų klimato. Jei bus užtektinai suteikta tyro oro, gero maisto, bus nesirupinama tiek, kiek reikia dirbama, pailsima, pasilinksminama, pasimankštinama ir išmiegama, daug kuno ar proto nesveikumų bus lengvai išgydoma.

Tiesa, klimatas turi intekmę delto, kad jis paliečia musų kuno patogumus; jis gal buti nuobodus, lietingas ir nesmagus, arba skaistus, saulėtas ir upo teikiantis; jis gali priversti mus buti per dieną viduje, arba gali skatinti mus praleisti kuodaugiausiai laiko atvirame ore. Nesenai vienas rašytojas yra gerai pasakęs: „Klimatas gali lošti labai svarbią rolę musų besigydymo metu, tačiau klimatas vienos ar kitos apylinkės neturi jokių skirtingų ypatybių, kurios veiktų ypatingai prieš kurią nors ligą."

Tuo žvilgsniu bus neprošalį patarti tą patį, ką prieš keliatą metų žymus sveikatos mokytojas yra pataręs: „Pavaikščiok po valandėlę atvirame ore du kartu dienoje; tas pridės 10 metų prie tavo amžiaus. Jei netiki į tai, pabandyk tą daryti ir pats persitikrink."

F. L. I. Service.

Kudikiai mėgsta jį! Jie net prašo daugiaus!

Bet kuomet jie yra labai jauni ir dar negali kalbėti, tuomet jų akys kalba už jos—tik pastebėkit kaip jie užsidega džiaugsmu, kuomet motina paima bonką

BAMBINO

Ireg. S. V. Pat. Biure.

Pastebėkit jų pastangas nuryti šitą skaniausį vidurių paliuosuotoją, kokis tik kuomet nors buvo padarytas. Ir jis yra lengviausis, vienok veikia pasekmingiausiai! Motinos—jus nežinote to smagumo jausti malonumą, pasitikėjimą ir užsiganėdinimą, jei jus nenaudoiate BAMBINO, kuomet kudikis pasidaro neramiu, suerzintu, piktu—tai yra tikri ženklai vidurių užkietėjimo. Miegok šiąnakt ramiai, nes su auštančiu rytu kudikis vėla bus linksmas kai visuomet. BAMBINO atliks savo darbą ir atliks gerai!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.
TIESI KELIONĖ Į **LIETUVĄ**
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

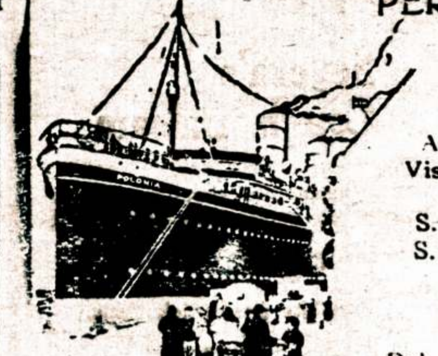

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu. Lietuviai važiuoja į Piliavą. Aplenkia Lenkų juostą (karidorių). Visa trečia klesa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.
S. S. ESTONIA .... Vasario 27
S. S. LITUANIA .... Kovo 19
Trečios klesos kainos į:
Hamburgą $103.50 — Piliavą $106.50 — Liepojų ir Memelį $107.00
Del laiv. ir žinių kreipkitės prie agentų.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa. tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant pačėdumo ir moka 4 nuošimtį. Taipgi siunčia pinigus į visą pasaulį greitai ir saugiai.
Minėto Banko užrubežinis skyrius P. V. Obiecunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų.
Kreipkitės pas mus ar su laiškais šiuo adresu:
ALL NATIONS DEPOSIT BANK.
12-th and Carson Street. Pittsburgh, Pa.

'Lietuvos Kariuomenė'

Kas iškovojo Lietuvai nepriklausomybę?
LIETUVOS KARIUOMENĖ
Kas saugoja Lietuvos rubežius?
LIETUVOS KARIUOMENĖ
Kas palaiko Lietuvoje tvarką?
LIETUVOS KARIUOMENĖ

Ką reiškia „Lietuvos Kariuomenė?"
Veikalas „Lietuvos Kariuomenė" turi 100 gražių paveikslų, yra tai pirmutinis paminklas kokį pastatėme pirmutiniems Lietuvos karžygiams, aukojusiems Lietuvos Laisvei savo kraują ir gyvastį.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
atrasite aiškiausius aprašymus visų tų sunkenybių, kokias pergyveno Lietuva, kurdama savo Valstybę ir organizuodama savo kariuomenę.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
taip kaip veidrodis parodo musų žmonių kovą su Lietuvos laisvės priešais: Vokiečiais, Rusais, Lenkais.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
didelio formato 7 x 10 colių, labai graži popiera taip, kad paveikslai patalpinti tarpe teksto daro įspudį kaip kokio brangaus albumo. Tuose paveiksluose rasi ne vieną pažįstamą sau asmenį ar tai Lietuvos veikėjų tarpe, arba tarpe Lietuvos kareivių ginančių Lietuvos Laisvę ir neprigulmybę nuo Lietuvos priešų.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ"
labai pigus veikalas palyginus su daugeliu kitų veikalų, su prisiuntimu kainuoja $1.50
Ta pati odos apdarais $2.50
Ta pati odos apdarais, paauksuotais kraštais $3.00

LITHUANIAN ALLIANCE OR AMERICA.
307 West 30-th Street. New York, N. Y.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalvių
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina — $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:
"TĖVYNĖS" ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

[illegible] knyga ... puslapių, 110 pa... 300 pasakų. Tinkami pamo... ... ... mažiems ... $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIU AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Amerika ir tt.	1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai	20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102	35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63	10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais	2.00
Susipratо — 64 pusl.	20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų	50c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364	$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258	1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos — pusl. 172	50c.
Žmogaus Pareigos — pusl. 245	1.00
Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis. Pusl. 1,274. Kaina	$10.00
Lyties mokslas. Parašė A. J. Karalius, M. D. Pusl. 394. Kaina	3.50

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš Artisto Vaičkaus Darbuotės.

Kai „Tėvynės" skaitytojams jau yra žinoma, kad Amerikon atvyko artistas Jonas Vaičkus tikslu pasidarbuoti tarpe Amerikos lietuvių scenos meno reikalais. Tuo tarpu p. Vaičkus apsistojo Brooklyne ir jau pradeda darbuotis. Sausio 22 d. įvyko vietos veikėjų ir scenos meno mylėtojų apie 30 asmenų susirinkimas, kuriam p. Vaičkus plačiai apibudino teatro reikšmę ir ką su scena gali pasiekti Amerikos lietuviai. Vienbalsiai nutarta pradėti organizavimą teatro ir pradžiai sudaroma studija, kuri paruoš tam teatrui aktorius. Pagalbai p. Vaičkui išrinkta komisija: K. Strumskis, J. Jokubaitis ir M. Kičas. Komisijos tikslas — plėsti sumanyto darbo idėją. Apie pradžią darbo patys teatro studijos vedėjai praneša sekamai:

Egzaminai į J. Vaičkaus Dramos Studiją.

Dramos studija pradeda savo veikimą. Studijos vyriausias tikslas priruošti akto ius kultūringam lietuvių teatrui Amerikoje, t. y. duoti galimybės įsigyti seniems Amerikos menininkams ar teatro veikėjams ir šį darbą pradedantiems reikalingos scenai technikos ir pasisemti teatro tobulinimui platesnių žinių.

Į studiją priimami abiejų lyčių asmens ne jaunesni 16 ir ne senesni 40 metų amžiaus, moką lietuvių kalbos. Studijos mokslo laikas 2 metai.

Bus dėstoma: pirmoje eilėje dramatinė šaka, butent: vaidyba, improvizacija, deklamacija, grimas ir balso nustatymas-tarena, be to — lietuvių kalba, Lietuvos ir pasaulinė istorija, Lietuvos ir pasaulinė teatro istorija, kostiumų istorija, literatura, estetika, psichologija ir plastika (šokiai).

Pirmieji egzaminai įvyks vasario 2, 5 ir 7 d. lygiai 8 val. vak. p. Kičo fotografijų studijoje, 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. (laikinai kol bus įkurtas nuolatinis studijai butas).

Egzaminams reikalinga paruošti atmintinai ką nors iš eilių, sakmių, monologų, arba veikalo rolės ištrauką. Stojantieji paduoda pareiškimus.

Pareiškimus priima ir smulkesnes informacijas teikia studijos reikalų vedėjas nurodyduoju adresu, kasdien nuo 6 val. vak. Neturintieji lėšų nuo mokesnio paliuosuojami. Gabesnieji studijantai bus leidžiami dalyvauti viešuose studijos spektakliuose.

J. Vaičkus,
Dramos studijos direktorius.
Jonas Dikinis,
Dramos artistas, studijos reikalų vedėjas.

Iš čia paduotojo skelbimo matosi, kad J. Vaičkaus pradedama realus darbas. Apie jį jau buvo „Tėvynėje" rašyta, bet dar tenka kai ką pridurti.

P. J. Vaičkus baigęs rusų Imperatoriškąją dramos mokyklą ir buvęs rusų valstybinio teatro artistas. Paskutiniais savo darbuotės metais, susipažinimui su kitų valstybių teatrais, apvažinėjo visų Europos valstybių sostines (išskyrus Ispaniją).

Jo prityrimo stažas meno srity leidžia drąsiai sakyti, kad užsibrieztas tikslas bus atsiektas. Pirmieji bandymai pradedami nuo studijos, kurios reikšmė be galo didelė, nes ji auklėja būsimuosius aktorius ir kitokius dramos veikėjus, bei menininkus, iš kurių išauga tikras teatras. Šiuo keliu eidamas p. Vaičkus Lietuvoje pasiekė labai daug, įkurė du teatru: Valstybinį ir Šiaulių Sąjungos, kurie sekmingai plečia savo darbą ir tobulėja. Tuo tarpu, kai kitų bandymai nenusisekė.

Lig šiol neturėjome prityrusių teatralų, bet šiandien p. Vaičkaus asmeny įsigijome, tad turime branginti, jo sumanymus paremti. Atsiminkime, kad jo studentai netrukus tapę tikrais menininkais stos į plačią musų užmirštą meno dirvą, pataps tikrais aktoriais, režisieriais ir aplamai meno veikėjais ir kels Lietuvos ir amerikiečių lietuvių vardą svetimtaučių akyse. Darbas sunkus, bet įvykdomas. Taigi visi, keno krutinėje dega meno kibirkštėlė, stokite studijon, kad ją baigę pataptumėt pirmaisiais musų Teatro pionieriais ir leistumėt gėrėtis nuveiktais darbais.

Koresp.

Atvažiavo Kitas Artistas.

Sausio 21 d. atvažiavo iš Lietuvos ir apsistojo New Yorke dramos artistas Jonas Dikinis. Jis kviestas p. Vaičkaus kurti čia Dramos teatrą. Tuom tarpu apėmė Dramos studijos reikalų vedėjo vietą. Dikinis meno darbą pradėjo p. Vaičkaus studijoje ir vienas pirmųjų mokinią tiesė kelią lietuvių menui. Paskutinį laiką gyvendamas Raseiniuose daug nuveikė meno srity suorganizuodamas ten teatrą ir režisuodamas vietos organizacijoms. Jis raseiniečiams žinomas kaipo energingas ir darbštus veikėjas.

Report.

Dainininkas J. Babravičius New Yorke.

Sausio 28 d. atvyko New Yorkan iš Chicagos žymusis lietuvių dainininkas Juozas Babravičius ir pirmiausiai atsilankė „Tėvynės" redakcijon. Iš trumpo pasikalbėjimo su gerb. Babravičium teko patirti, kad New Yorke jisai užtruks visą šią savaitę ir šeštadieny, laivu „Majestic", iškeliauja Italijon, kur pusmetį pastudijavęs italų kalbą ir tinkamai prisirengęs scenai vėla grįž Amerikon ir stos čikagos operon, kur jam vieta jau užtikrinta.

SLA. 126 Kuopos Susirinkimas.

SLA. 126 kuopos susirinkimas įvyks vasario 8 dieną, 8 valandą vakare, SLA. raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Visi nariai ir narės kviečiami skaitlingai susirinkti ir užsimokėti užvilktas mokesnis. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų apsvarstymui. Ateidami susirinkiman neužmirškite atsivesti nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Aušriutė — sekr.

Kuopu Susirinkimai

Brooklyn, N. Y. SLA. 83 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 7 d. vasario, L. U. Kliube, 803 Driggs Ave. Visi nariai malonėkite pributi, nes turėsim daug svarbių reikalų aptarti. Nepamirškite atsivesti ir po naują narį prirašyti prie 83 kp.

L. G. Kazunas — sekr.

Brooklyn, N. Y. SLA. 38 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 3 d. vasario, 2 val. po pietų, 803 Driggs Ave. Visi nariai ir narės malonėkite pributi ir užsimokėti savo mokesnius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Penns Station, Pa. SLA. 56 kuopos susirinkimas įvyks 3 d. vasario, 12:30 val. po pietų, A. Subačio kambaryje, naujam name. Toliau gyvenanti nariai temykite kur bus susirinkimas ir visi susirinkite. Ateidami susirinkiman atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 56 kuopos.

J. Salasevičius — sekr.

Canton, Ill. SLA. 108 kuopos susirinkimas įvyks 3 d. vasario, 1924 metų. Visi nariai skaitlingai susirinkite ir užsimokėkite užvilktas mokesnis. Ateidami susirinkiman atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 108 kuopos.

Petras Norvaisas — sekr.

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. vasario, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 6835 Superior Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes turim daug svarbių reikalų apsvarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 136 kuopos.

Stasys Cerauka — sekr.

Newark, N. J. SLA. 245 kp. susirinkimas įvyks 1 d. vasario, Lietuvių svetainėj, 180-2 New York Ave., 8 val. vakare. Visi nariai kviečiami skaitlingai susirinkti, nes bus išduoti delegatų raportai iš 5 apskričio metinio suvažiavimo. Taipgi turime ir kuopos svarbių reikalų, kuriuos turėsime apsvarstyti. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie SLA. 245 kuopos.

Ig. Urbonas — sekr.

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kp. susirinkimas įvyks 10 d. vasario, 1:30 val. po pietų, Liberty Hall, 1993 Niagara St. Kviečiami visi nariai skaitlingai susirinkti, nes yra labai daug svarbių dalykų aptarimui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 304 kuopos.

Juozas Miliauskas — sekr.

Russellton, Pa. SLA. 170 kp. susirinkimai yra laikomi kiekvieno mėnesio pirmą nedėldienį po pirmai dienai. Sekantis susirinkimas įvyks 3 d. vasario, 1 val. po pietų, pas Aleksą Stonį. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokesnis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 170 kuopos.

Ant. Baguza — sekr.

Wilkes-Barre, Pa. SLA. 115 kp. susirinkimas įvyks 3 d. vasario, 1924 m., paprastoj svetainėj, 314 E. Market St. Malonėkite visi nariai atsilankyti į šį susirinkimą. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 115 kuopos.

S. Pilickis — sekr.

Minersville, Pa. SLA. 13 kp. susirinkimas įvyks 3 d. vasario, Adomo Rinkevičiaus svetainėj, 153 Sunbury St., 2 val. po pietų. Visi nariai malonėkite pributi, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 13 kuopos.

Juozas Staneika — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 200 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 3 d., 1924 m., 2 val. po pietų, Švento Jurgio parap. mokykloj, Westminster ir Cardoni Ave. Visi nariai ir narės malonėkite pributi į šį susirinkimą. Taipgi atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 200 kuopos.

Kp. valdyba.

Chicago, Ill. SLA. 134 moterų kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 7 d. vasario, 7:30 val. vakare, prie 39-tos ir Western Ave. Visos narės esate maloniai kviečiamos susirinkiman pributi, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui.

K. Katkevičienė — sekr.

Chicago, Ill. SLA. 129 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 3 d., 2 val. po pietų, S. M. Stanford Park svetainėj, So. Union Ave. ir 14 Place. Visi nariai butinai atsilankykite susirinkiman, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui.

Valdyba.

Svaigalai sumaišo žmogui protą, jei jis jo turi; jei neturi proto, tai pakerta jo kojas. Svaigalai visuomet esti pergalėtoju.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.

Užkimimas

ir kosulys turi buti sustabdyti umai, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų. Imti

Severa's Cough Balsam

dėl atliuosavimo skreplių. Užlaikykite po ranka ypatingai žiemą.

Kaina 25 ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

Severos Kalendorius 1924

metams yra priduotas visur aptiekoriams dovanai, arba rašyk tiesiog pas mus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE".

TAI YRA BAISU!

Kaip Gali Kesti Taip Iaurius Skausmus Sanariuose

MEŠKOS BALSAMAS
(Bear Balsam)

Tuojaus prašalins visus dieglius ir SKAUSMUS SĄNARIUOSE, kaip tik pradėsi vartoti tą visų linimentų karalių Meškos Balsamą.

Jeigu negausi tuos vaistus pas vietinį aptiekorių arba pardavėją, prisiųsk mums 35c ir 5c. už pasiuntimą, mes tuojaus išsiųsime butelinką Balsamo.

The CENTRAL DRUG STORE, Ltd.,
24 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:
1823 N. MAIN AVE.,
SCRANTON, PA.

GERIAU DABAR, NEGU VĖLIAU RUPINTIS SAVO SVEIKATA!

Išsirašyk „GYDYTOJĄ," paveiksluotą sveikatos žurnalą. Prenumerata: Amerikoje $1.00. Kitose šalyse $1.50 metams. Vienas numeris 15c.

„GYDYTOJAS."
4454 So. Western, Ave.,
CHICAGO, ILL.

Trindamas su Ruffles Ištrinsi Pleiskanas Lauk.

Niežti, niežti visą dieną — jųs net stebitės iš kur tų pleiskanų tiek imasi! Juo daugiau jųs kasote, juo daugiau pleiskanų išpuola iš jusų galvos, suteršia jusų drabužius, daro nemalonumo kiekvienam arti jųs esančiam, ir vis neapsakomai niežti!

Ruffles

tai prašalins. *Ruffles* yra toniku galvos odai ir plaukams. *Ruffles* yra pleiskanų naikintojas su puikiomis pasekmėmis.

Ir tame nėra jokios paslapties. *Ruffles* yra sudarytas gabių ir patyrusių kemikų, kurie išdirbo formulą specialiai paskirtą sunaikinimui pleiskanų perų — ir *Ruffles* atlieka savo darbą.

Pamėginkit bonką! Įtrinkit truputį *Ruffles* į savo galvos odą kasdien apie per savaitę laiko. O kuomet pleiskanos jau išnyks, tuomet naudokite karts nuo karto ir pleiskanos jųs daugiau niekuomet nekanknis! Tik 65c. už bonką. Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

TIESIAUSIA KELIONĖ LIETUVON

Sąvaitiniai išplaukimai ant mūsų puikiausių laivų Garlaiviai "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin" ir "Deutschland", veža I. II ir III klesų keleivinkus. "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su atskiromis kajutomis III klesa. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas.

United American Lines,
39 Broadway, New York,
arba pas vietos agentus.

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu

Nelauk ligi to, kuomet jau busi priverstas atsigulti. Po sunkiam dienos darbui, savo rankom, kojom ir pečiam suteik palengvinimą!

Žmogus, kuris dirba su savo muskulais, negali buti sergančiu. Pamėginkit Pain-Expelleriu išsitrinti skaudamas vietas.

Išvengkite skaudamų pečių ir diegiančių sąnarių. Pain-Expelleris palaiko sveikus žmones geroje padėtyje!

35c. ir 70c. už bonka aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

NGL NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTĖS
į Lietuvą ir iš visų dalių Lietuvos per
BREMENĄ
ant naujų puikių laivų
Munchen — Stuttgart — Columbus

ir ant populiariškų pirmos kliasos laivų su kajutoms. Didžiai pagerinti trečios kliasos parankumai su smagiom uždarytom kajutom del 2 ir 4 pasažierių.

Sąvaitiniai išplaukimai

Lietuvos valdžios autorizuota linija del Emigracijos. Kreipkitės prie bile agento del informacijų, arba

NORTH GERMAN LLOYD.
14-16 Pearl St., New York.

Į LIETUVĄ

Išpirkite laivakortes savo giminėms. Kompanijos ofise Kaune atydžiai prižiurimi visi pasažieriai.

WHITE STAR

N. Y., Cherbourgą, Southamptoną:
Išplaukimai kas Subata. Milžiniški laivai Majestic, Olympic. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE Bendras **WHITE STAR LINE** Patarnavimas

N. Y., Plymouthą, Southamptoną, Cherbourgą ir Hamburgą:
Reguliariški išplaukimai. Puikųs, dideli, greiti laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

N. Y., Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą:
Nuolatiniai išplaukimai. Mėgiamoji linija. Nauji laivai Belgenland, Zeeland ir Gothland (3-čia kliasa). Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba

PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

CUNARD

Lietuvon per 10 dienų.

Vienatinis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų.

Aquitania Mauretania
Berengaria

Išplaukia iš New Yorko kas Subata. Greitas persėdimas Southamptone. Lietuviai ypatiškai lydimi. Taipgi reguliariai išplaukimai tiesiog į Hamburgą ant aliejum kurinamų laivų.

Trečios klesos kainos:
Į Piliavą $106.50
Į Hamburgą $103.50
Karės taksų $5.00.

Keleiviai iš Lietuvos sėda laivan Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant milžinų laivų. Plaukia kas savaitė.

Greičiausi laivai pasaulyje.

Informacijų del kainų ir reikalingų dokumentų atvažiuojantiems keleiviams galite gauti nuo bile agento. Reikalaukit. Jų yra ir jusų mieste arba apylinkėj.

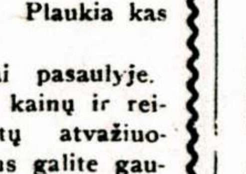

Cunard Line,
25 Broadway
New York

PINIGAI

Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.

LAIVAKORTĖS

Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pašportus. Patinkame keleivius ant visų New Yorko stočių. Prirengiame viską, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

ČIA IR TAMSTOS REIKIA

GYVENIMAS

Mėnesinis mokslo, sveikatos ir lyties reikalų žurnalas. Leidžia ir redaguoja Dr. A. J. Karalius.

„Gyvenimas" tai vienintėlis Amerikoje mėnesinis žurnalas, pašvęstas mokslo reikalams. Mokslo dalykai gvildenama taip, kad kiekvienas lengvai skaito ir dar lengviau supranta. „Tėvynės" skaitytojai gerai žino, kad Dr. Karalius moka sunkius mokslo dalykus aprašyti taip, kad visi supranta.

„Gyvenimas" visiems patinka — patiks ir tamstai: užsiprenumeruok iki Naujų Metų kol prenumerata tiktai vienas doleris metams. Po naujų Metų žurnalas bus padidintas ir prenumerata pakelta.

„Gyvenimas" auga kas numeris, eina didyn, turinys darosi įvairesnis. „Gyvenimas" nesikiša į politiką. Apart mokslo, „Gyvenimas" duoda ytin gyvų raštų sveikatos klausimais, o lyties dalykuose kituose laikraščiuose nieka panašaus nerasite.

Užsirašyk „Gyvenimą" šiandien ir užrašyk jį savo giminėms Lietuvoje. Prenumerata: doleris visiems metams iki Naujų Metų.

„Gyvenimas" dar ir priedų duoda: visi skaitytojai jau gauna pirmąjį priedą — Dr. Karaliaus „Venerinės arba slaptosios ligos kaip nuo jų apsisaugoti". Šita knyga yra verta daugiau dolerio. Šitas priedas duodama tiktai tiems, kurie užsirašys iki Naujų Metų. Pinigus siųskite kaip parankiau: money orderiu arba įdėjus dolerį į laišką. Visada adresuokite:

GYVENIMAS,
3303 So. Morgan Str., Chicago, Ill.

EKSTRA! GERIAUSIS KU-KU LAIKRODIS RINKOJE!

Jeigu jųs norite nusipirkti gerą Ku-Ku Laikrodį, tai nusipirkite šitą laikrodį, o busite pilnai užganėdinti. Šitas tikrasis Ku-Ku Laikrodis importuotas iš Europos, padarytas iš tvirto riešutmedžio, puikiai išpiaustytas, su raudonmedžio pridėčkais, uosiniai ir juodmedžio ranka padaryti įvairųs artistiški išmarginimai, puikųs viduriai, baltos šlapio kaulo rodyklės ir numerai, muša pusvalandžius kukavimu, labai gerai laiko laiką ir gali laikyti visam jusų amžiui. Aukščio turi 17 colių, o pločio — 13 colių. Niekur jųs negausite tokio puikaus laikrodžio už tokią žemą kainą. Vertas mažiausiai $20.00, tačiau musų numažinta trumpam laikui kaina yra tik $13.95. Prisiųskite mums tik $2.00 kaipo depozitą, o likusius užmokėsite tuomet, kaip laikrodis bus pristatytas į jusų namus. Užganėdijimas garantuojamas, arba pinigai grąžinami.

PASTABA: Jei jųs gausite ku-ku laikrodį kur nors kitur už pigesnę kainą, tai atminkite, kad jis nebus tokis geras, kaip kad čionai jums pasiuloma. Siųskite užsakymą dabar, kol kaina yra taip žema. Adresas:

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 60, Chicago, Ill.

DYKAI 20 dienu Išmėginamas Gydymas

Skilvio Kliuties, Nesveikų Kepenų, Nevelkiančių Vidurių ir Vidurių Užkietėjimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikmę gali pajausti į kelias dienas. Jis yra stebuklingas vyrams ir moterims, turintiems Skilvio kliutį, Nesveikas Kepenis, Vidurių Kliutį, arba tiems, kurie turi Kietus Vidurius. Šitas vaistas sustiprina ir sutaiso skilvį, padidina apetitą ir pagelbsti virškinimui. Jis apsaugoja ir prašalina gazus ir išputimą iš skilvio ir vidurių, prašalina svaigų, nervišką galvos skaudėjimą ir tulžingumą, nuvalo apklotą liežuvį ir pasaldina kvapą. Jis sustiprina ir sutaiso vidurius taip, kad jie tiksliau išeina laukan ir tuomi apsaugoja nuo vidurių užkietėjimo.

Šitame vaiste yra tam tikra Geležies forma, kuri padaro gausų raudoną kraują—tokia Geležis, kuri suteikia spalvą išblyškusiems veidams ir žėresį akims. Jis taipgi turi Fosforą, didžiausį žinomą vaistą stipriems galingiems Nervams padaryti. Fosforas yra Gamtos tikrasis Maistas Nervams ir Energijos Davėjas. Be to jis turi ŠEŠIS kitus vertingus vaistus. Šitas Gyvybę Duodančias, Stiprumą padarančias sudėtines vartoja visam pasauly geriausi gydytojai, kad padarius stiprius, sveikus, tvirtus vyrus ir moteris.

Šitas stebuklingas vaistas yra Nuga-Tone. Tukstančiai vyrų ir moterų per jį apturėjo geresnę sveikatą, padidino stiprumą, atnaujino energiją, įgijo didesnę ištvermę. Nuga-Tone sukuria, sutaiso, sustiprina ir paakstina Raumenų ir Nervų Sistemas—visus Gyvybės Organus ir Kuno Funkcijas—padeda jiems atlikti darbą taip, kaip Gamta yra leidus. Tai yra vienintėlis saugus ir išmintingas budas greitoms ir patenkinamoms sekmėms gauti.

Nuga-Tone padidina svarumą liesiems žmonėms ir suteikia daugiau energijos, daugiau ambicijos—prailgina gyvenimą. Silpniems, sunykusiems, parsibaigusiems, nervuotiems, paliegusiems, nesveikiems, sergantiems vyrams ir moterims nėra nieko geresnio per Nuga-Tone'a, juos taip greitai ant kojų pastato. Pamėgink Nuga-Tone'ą kelias dienas, o jausies kaip naujai gimęs.

Kas tik skaitis šitą privalo šiandien pripildyti Kuponą žemiau: Lukuriavimas gali padaryti daug blogo! Nuga-Tone yra tik $1.00 pakeliui. Kiekvienas pakelis turi 90 tabletų—vieno pilno mėnesio Gydymas. Gali gauti šešis pakelius už $5.00. Pamėgink Nuga-Tone'ą per 20 dienų musų atsakymu ir jei nebusi patenkintas sekmėmis, sugrąžink likusią pakelio dalį, o mes tuojaus atmokėsim visus tamstos pinigus. Prisiųsk šiandien—TUOJAUS. Negali prakišti nei cento. Nuga-Tone taipgi pardavinėja aptiekininkai ir absoliučiai garantuoja, kad jis suteiks pilną pasitenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti. Žiurėk garantijos kiekviename pakelyje.

PRISIŲSK ŠITĄ KUPONĄ ŠIANDIEN.

NATIONAL LABORATORY, DEPT. LE-5 —1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—Čia įdedu $........ už .... pakelius Nuga-Tone'o. Aš imsiu Nuga-Tone'ą 20 dienų, o jei aš nebusiu patenkintas, tai likusią dalį pasiųsiu atgal, o jųs man sugrąžinsite pinigus.

Vardas ir Pavardė ____________

Gatvė ir numeris arba R. F. D. ____________

Miestas ____________ Valstija ____________